

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

februari 2010 | jaargang 14 | #02

Sacristie abdijkerk gerestaureerd

**‘Vlaamse Rand
is zaak van hele
Vlaamse Regering’**

Geert Bourgeois, minister
bevoegd voor de Vlaamse Rand

**Nicole en Hugo vieren
veertig jaar samen**

**Lichte kentering
in werkloosheid**

+ AGENDA

Liefde in helse tijden

Luc Coorevits over Chagrin d’amour

VERSCHIJNT NIET IN JULI EN AUGUSTUS | FOTO: FILIP CLAESSENS

Fatima Ualgasi is een geboren en getogen Vilvoordse met internationale roots, literaire ambities en diverse blogs.

i

Gedrevenheid

Heb jij een creatieve hobby? De kans is 1 op 3 als je een Vlaming bent tussen 14 en 75 jaar. Zo leert een recent onderzoek naar vrijetijdsbesteding. De studie levert opmerkelijke cijfers op. Zo beoefen jij wellicht meer dan één hobby en geef je er redelijk wat geld aan uit. Helaas brengt het jou weinig of niets op. Je besteedt er desondanks 7,61 uur per week aan. Geen geringe prestatie aangezien je ook nog een grotere cultuurconsument bent, meer aan sport doet, meer gebruik maakt van het internet en meer deelneemt aan het verenigingsleven dan jouw minder creatieve medemens.

Wat me opvalt, is dat twee termen door elkaar gebruikt worden: creatieve hobby's en amateurkunsten. Ik vind dat geen synoniemen. In ieder geval werd de bevraging zeer ruim gehouden: niet alleen de traditionele kunsten, maar ook ambachten, handwerk, tot en met allerlei vormen van knutselwerk. Zeer terecht: ik ken voorbeelden van breiwerk die zo in een kunstcollectie opgenomen kunnen worden. De meeste mensen breien echter niet om een kunstvoorwerp te scheppen, wel om een kledingstuk te maken. Mij lijkt het dan ook beter om het over creatieve hobby's te hebben.

Ik blijf stilstaan bij die terminologiekwestie omdat ze veel vragen oproept. Wat is kunst en wat niet? Wat is creativiteit? Wat is het verschil tussen een amateurkunstenaar en een professionele? Moeilijke vragen. Toch wil ik er eentje uitlichten omdat ze me na aan het hart ligt. Ik weet, doordat ik erin actief ben als amateurschrijver, wel iets af van de literaire wereld in Vlaanderen. Met name dat daarin nog steeds het idee leeft dat het verschil tussen amateurschrijvers en professionele te maken heeft met de kwaliteit van hun werk. Daar geloof ik geen snars van. Omdat ik zo veel goede maar onuitgegeven schrijvers ken. Ik ben er zeker van

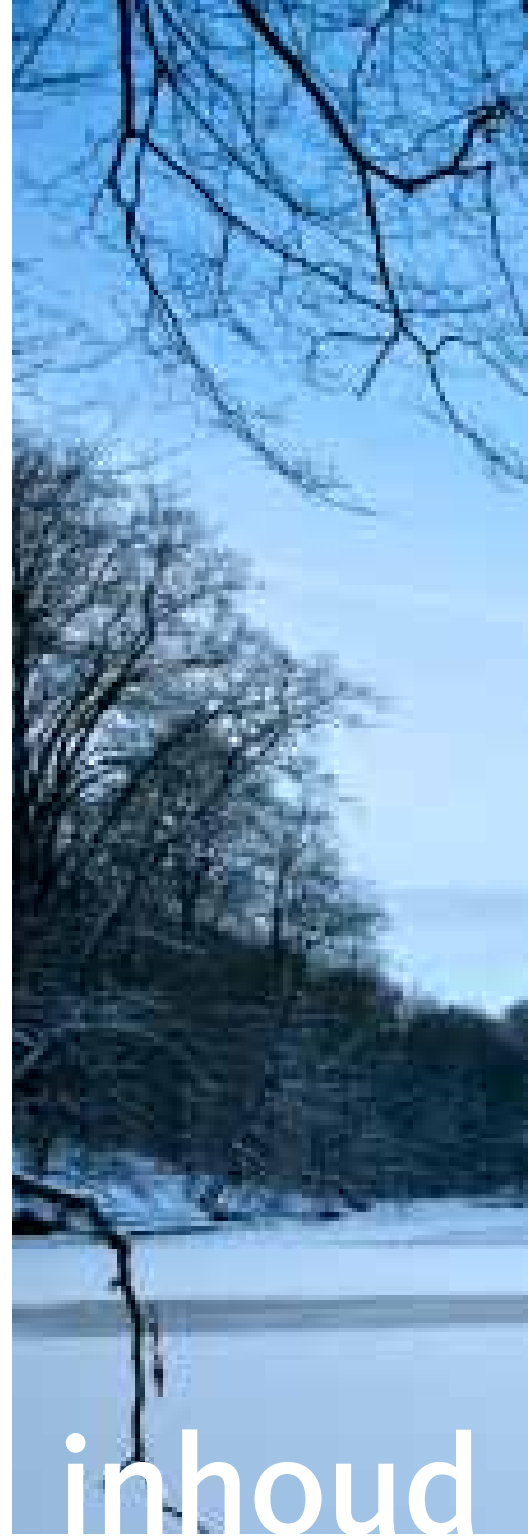
dat uitgeverijen lang niet alles, zelfs niet het meeste of het beste onder ogen krijgen van wat Vlaanderen te bieden heeft. Sommigen stoppen hun kostbare tijd liever in het schrijven zelf dan in een tijdrovende en frustrerende zoektocht naar een uitgever. Het kan ook aan de verwachtingen liggen. Als Vlaamse schrijver met allochtone roots maak je bijvoorbeeld het meeste kans om gepubliceerd te worden als je over je ervaringen als allochtoon schrijft. De reden waarom de jonge auteur I. Akbas recent besloot zelf een uitgeverij op te richten.

Het aanbod aan activiteiten is groter dan ooit en we leven in een wereld die grote waarde hecht aan creativiteit. De studie stelt echter ook een economisch aspect vast. Wie meer dan 1000 euro per jaar aan zijn hobby kan uitgeven, heeft die dus ook. Het onderzoek wees dan ook uit dat het merendeel van de amateurkunstenaars tot de financieel beter gesitueerden behoort. Toch heeft het volgens mij allemaal nog het meest met gedrevenheid te maken. Wie creatief bezig is, doet dat vooral omdat hij of zij er nood aan heeft. Dat verklaart waarom het aantal beoefenaars wel daalt bij hogere leeftijdsgroepen, maar niet zo fel als men zou kunnen verwachten. Het enthousiasme is blijikbaar groot genoeg om tot op hoge leeftijd creatieve hobby's te blijven beoefenen. Wie gepassioneerd is, blijft bezig. Houd je dan ook vooral niet in als je na het lezen van dit stukje zin hebt gekregen om jouw viool, haakpen of figuurzaag terug op te diepen. Je staat zeker niet alleen en het maakt jouw leven rijker. Zij het dan vooral in figuurlijke zin.

TEKST Fatima Ualgasi ■ FOTO Filip Claessens

i

Wie het onderzoek wil raadplegen, kan dat doen op: www.amateurkunsten.be/onderzoek

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Ganzenpoten en snoeken

Wandel mee en ontdek de tenen van de Ganzenpootvijver, een wondermooi stukje Zoniënwoud.

© FC

24

© FC

22

© FC

23

© FC

28

04

'Vlaamse Rand is zaak van hele Vlaamse Regering'

Geert Bourgeois (N-VA), de nieuwe minister bevoegd voor de Vlaamse Rand, geeft tekst en uitleg bij zijn beleid voor de Rand. Hij maakt zich sterk dat ook zijn collega's ministers voldoende aandacht aan de Rand zullen besteden.

EN

10

Nicole en Hugo vieren veertig jaar samen

Veertig jaar samen in liefde, zang en dans. Ze geloven het zelf niet. En toch: het gevierde showbiz-koppel uit Wemmel brengt in hun gloednieuwe show *Niet te geloven* een overzicht van hun rijk gevulde carrière.

FR

26

Over trekpaarden en dialecten

De provincie Vlaams-Brabant en dertien gemeentebesturen uit de Zuidwest Rand vragen aandacht voor typische voorwerpen zoals streekproducten, boeken of schilderijen en voor kenmerkende dialecten of volkstradities.

EN

06 ■ vanassetotzaventem

24 ■ opstap

25 ■ huizentuinen

26 ■ natuurlijk

29 ■ restaurant

30 ■ beeldverhaal

32 ■ gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofdredactie** Geert Selleslach | **Eindredactie en coördinatie** Ingrid Laporte | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | **Uit** in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Minister Bourgeois wil nieuwkomers in de Vlaamse Rand 'Vlaamse Rand is zaak van

'Ik was kandidaat voor de bevoegdheid over de Vlaamse Rand, ook al omdat mijn partij, de N-VA, daar veel belang aan hecht.' Dat zegt Geert Bourgeois (58), de nieuwe minister voor de Vlaamse Rand, maar ook vice-minister president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Toerisme.

TEKST Guido Fonteyn ■ FOTO Filip Claessens

Wat ons uiteraard vooral interesseert, is hoe de nieuwe minister zijn bevoegdheid over de Vlaamse Rand invult. Zijn bevoegdheden inzake inburgering en zijn functie als vice-minister president komen daarbij als vanzelfsprekend ter sprake. 'Die diverse bevoegdheden komen ook de Vlaamse Rand ten goede', zegt minister Bourgeois. 'Vanuit mijn bevoegdheid Binnenlands Bestuur kan ik én toekijken op de naleving van de taalwetgeving, ook en vooral in de zes randgemeenten, én veel contacten opbouwen en onderhouden met gemeentebesturen in de Vlaamse Rand. Er zijn daar trouwens een hele reeks positieve acties op komst. En natuurlijk kom ik met de bevoegdheid inburgering als vanzelfsprekend bij de Vlaamse Rand uit.' Met nadruk zegt hij dat hij als vice-minister president in de Vlaamse Regering al zijn collega's ministers kan aansporen om elk in hun eigen domein rekening te houden met de behoeften van de Vlaamse Rand, een zone van negentien gemeenten in het Vlaamse Gewest, liggend als een ei – of een ring – rond de negentien gemeenten die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitmaken. Twee keer negentien dus, puur toeval.

Vlaams handboek

Onder positieve acties verstaat de minister onder andere het maken en het aan de gemeenten ter beschikking stellen van een *Vlaams handboekje*, waarmee elke betrokken schepen in de Vlaamse Rand een soort handleiding krijgt met min of meer vaste regels over hoe met anderstaligen moet worden omgegaan. Het boekje is er nog niet, maar er wordt bij voorrang aan gewerkt.

De betrokkenheid van Geert Bourgeois bij de Vlaamse Rand is politiek, niet persoonlijk bepaald. 'Ik woon daar niet. Ik ben geen Vlaams-Brabander, maar ik kom er graag. Bijvoorbeeld in Halle en Beersel, waar ik vrienden heb. Moet je er wonen om een goed beleid te voeren? Nee toch? Je moet toch niet in Oostende wonen om de bevoegdheid over de visserij uit te kunnen oefenen?', zegt de minister. 'De Rand is een zeer boeiende streek, een voor Vlaanderen zeer belangrijke streek, en ik wil mijn beleid daar vooral vestigen op mijn bevoegdheid als vice-minister president. Ik kan mijn collega's aanporren, elk op

positief benaderen hele Vlaamse Regering'

hun domein. Dit randbeleid is dus in hoofdzaak een horizontale bevoegdheid.'

Op de vraag of de bevoegdheden Brusselse Aangelegenheden en Vlaamse Rand niet beter door één en dezelfde minister in de Vlaamse Regering zouden worden uitgeoefend volgt een genuanceerd antwoord. De wet bepaalt immers wel dat in de Vlaamse Regering een Brusselaar (= een inwoner van Brussel) moet zitten, maar die mag zich enkel met gemeenschapszaken bemoeien, zoals bijvoorbeeld onderwijs, aangezien hij in een ander gewest woont. Hij of zij mag dus geen Vlaamse gewestbevoegdheid uitoefenen. Aan de andere kant zou een in Vlaanderen wonende minister wel de bevoegdheid Brusselse Aangelegenheden kunnen uitoefenen, maar niemand blijkt voor deze thesis te vinden. Geert Bourgeois sluit deze discussie af met te zeggen 'dat de bevoegdheid Vlaamse Rand in de eerste plaats een bevoegdheid van de hele Vlaamse Regering is'.

Territorialiteit

'Ons beleid in de Vlaamse Rand is gevestigd op het principe van de territorialiteit. Zo staat het in de Grondwet', zegt Geert Bourgeois. 'Wij aanvaarden niet dat gemeenschappen bevoegdheden uitoefenen in een ander gewest, wat de francophonie in Vlaanderen wil

'Wij moeten de nieuwkomers hartelijk welkom heten en hen bij het beleid betrekken. Wij moeten hen aansporen om onze taal te leren, maar we moeten ook hun cultuur respecteren.'

doen. Het respect voor elkaars taalgebied is in dit land de basis van de staatshervorming, en de splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is daar het sluitstuk van. Wie verhuist, past zich dus aan. Niemand van de duizenden Vlamingen die over de taalgrens in Wallonië zijn gaan wonen, vroeger en nu, vraagt daar om faciliteiten. Bovendien heb ik de indruk dat ook aan Franstalige zijde niet iedereen meer achter de standpunten van het FDF staat; zeker de PS niet. Ook daar wil men communautaire paci-

ficatie.' Minister Bourgeois aanvaardt verder niet dat de Franstaligen op zijn minst in de zes randgemeenten een *historische minderheid* zouden vormen. 'Faciliteiten zijn enkel voor individuele burgers bedoeld.' Op basis van deze stelling wordt een ondertekening van het Europees Verdrag ter bescherming van minderheden afgewezen. 'Er is in dit land maar één minderheid en dat zijn de Duitstaligen', zegt Geert Bourgeois.

Contacttaal

Maar de druk die op de Vlaamse Rand rond Brussel wordt uitgeoefend, is toch al lang niet meer die van de klassieke verfransing? 'Natuurlijk weten wij dat de nieuwe inwoners in de Vlaamse Rand van overal komen en dat hun aanwezigheid niet gelijkgeschakeld kan worden met de klassieke vormen van verfransing', zegt Geert Bourgeois. 'Wij moeten die groepen dan ook positief benaderen. Wij moeten de nieuwkomers hartelijk welkom heten en hen bij het beleid betrekken. Wij moeten hen aansporen om onze taal te leren, maar we moeten ook hun cultuur respecteren. Een en ander gaat goed samen.' De minister wijst in dit verband naar *Flanders Today*, een Engelstalige publicatie met een onafhankelijke redactie, waarin Vlaanderen positief wordt voorgesteld. 'Wij moeten meer

aandacht hebben voor de expats en andere nieuwe groepen. Wij mogen ze niet afschrikken. Zij moeten weten dat zij hier welkom zijn. Maar alle nieuwkomers moeten ook weten dat wij als klein taalgebied on-

der druk staan, dat de Vlaamse Beweging in dit land zeer lang heeft moeten strijden voor gelijkberechtiging en voor het herstel van onze taal, en dat geven wij niet op.' Terloops geeft deze minister uit Izegem een sneer naar diegenen in Vlaanderen die het gebruik van de standaardtaal verwaarlozen ten voordele van een streektaal: 'Dat is niet goed'.

Het gebruik van een andere taal dan het Nederlands, bijvoorbeeld bij de eerste contacten aan een loket van een gemeente (in de praktijk is dat meestal het Engels), kan

volgens de minister. Maar nadien moet naar het Nederlands worden overgeschakeld. Van de anderstaligen wordt dus een inspanning verwacht. Hoe lang en hoe vaak van die eerste contacten gebruik kan worden gemaakt, moet in het Vlaamse handboekje verder uitgewerkt worden. Ten slotte bevestigt de minister dat 500.000 euro zijn uitgetrokken voor de bouw van een jeugdhuis in Sint-Genesius-Rode, maar dat het daarbij niet blijft. 'Tegen het einde van de legislatuur zal de Vlaamse Regering veel meer middelen ter beschikking stellen voor de verdere uitbouw van de infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap in de Vlaamse Rand.'

EN 'Vlaamse Rand a concern for the entire Flemish Government'

'Newcomers have to know that they are welcome in Flanders and the Vlaamse Rand. We have to encourage them to learn our language but we also have to respect their cultures. They have to realise the pressure which our tiny language area is under and how very long the Flemish Movement has had to struggle in this country for equal rights and the restoration of our language and our determination not to relinquish these achievements', stresses Geert Bourgeois (N-VA), the new Flemish Minister for the Vlaamse Rand. The official says people are able to use languages other than Dutch, citing as an example, the initial contacts with municipal service desks, but there then has to be a switch to Dutch. The Minister wants to see a Flemish guide produced as a matter of priority so as to help the municipalities cope with multilingualism. Under this heading, the relevant municipalities in the Vlaamse Rand are being issued with a kind of manual featuring more or less firm rules for dealing with non-native speakers. As well as being the Minister in charge of the Vlaamse Rand, Geert Bourgeois is also Vice-Minister-President of the Flemish Government and the Flemish Minister for Administrative Affairs, Home Affairs, Civil Integration and Tourism. 'These various responsibilities are also a boon for the Vlaamse Rand. As a result of being in charge of Home Affairs I am able to oversee the application of the language legislation, while establishing and maintaining several contacts with local authorities in the Vlaamse Rand. In my role as Vice-Minister-President I can encourage my fellow ministers to reflect the needs of the Vlaamse Rand in their own policy areas.'

Heel Azië onder één dak

WEMMEL Sri Lanka is dit jaar het ereland op de achttiende editie van de Asia Fair in Gemeenschapscentrum de Zandloper in Wemmel op zaterdag 20 en zondag 21 februari. Eregast van de beurs is de niet-gouvernementele organisatie *Hospitaal zonder Grenzen*. 'De Asia Fair is geen vakantiesalon of gewone toerismebeurs', zegt voorzitter Gilbert Roels van de organiserende vereniging vzw Belasia. 'Het is dé informatiebeurs over Azië in de Benelux. Nergens kun je tijdens één evenement zoveel over één continent vinden.' Aan de Asia Fair nemen officiële delegaties, toeristische diensten, luchtvaartmaatschappijen en touroperators deel. Daarnaast zijn

er een 25 sociaal-culturele verenigingen en ontwikkelingssamenwerkingsorganisaties aanwezig. Er is een stand met boeken en reisgidsen over Azië, eet- en praatstanden, workshops en kinderanimatie. Conferenties en boekpresentaties worden verzorgd door journaliste Catherine Vuylsteke van De Morgen (China), chef kok Gwenn van restaurant Little Asia (Mijn leven, mijn keuken) en Riet Vandenbranden & Ignace Maes (Orissa before monsoon). Er zijn regelmatig optredens van Srilankaanse kandy drummers en dansers en er is een Srilankaanse modeshow. ■ JH

 www.belasia.be

Groeten uit de Rand

VLAAMSE RAND Brussel interesseert zich voor de Rand, jawel. Op radiozender FM Brussel (98.8) brengt Leen Jonckers van maandag tot donderdag (18.30 tot 19 uur) verslag uit van gebeurtenissen in de Vlaamse Rand. 'Het is een unieke regio. Alle problemen van ons land lijken er te bestaan. Steeds weer ben ik oprecht verbaasd hoe ontzettend mooi het hier is', zegt Jonckers. Haar programma is de opvolger van *Peter in de Rand*, waarin

radiomaker Peter Pyppe op reportage trok door onze regio. 'Dat programma belichtte telkens een gemeente. Nu spelen we in op de actualiteit en geven we tips en nieuwtjes mee.' ■ GS

 Wie leuke plekjes en verhalen over de Rand kent, kan suggesties kwijt via grootenuitderand@fmbrussel.be, meer info: www.fmbrussel.be

Wandelweetboek

BRUSSEL UiTinBrussel (Onthaal en Promotie Brussel) presenteert met de steun van de Vlaamse minister bevoegd voor Brussel het zevende en laatste nummer in de reeks *wandelweetboeken* over de hoofdstad. Elk boek laat je vanuit een bepaalde invalshoek kennismaken met minder bekende aspecten van Brussel, via uitgestippelde wandelingen, artikels en vele foto's. Het laatste nummer *Brussel XL in beelden* verkent de rijke beeldentaal van de hoofdstad in films en in strips, van vroeger en nu, in drie wandelparcours door de binnenstad, de Marollen en Elsene. Het is al lang geen geheim meer dat Brussel een zwak heeft voor de zevende en de negende kunst, in welke vorm dan ook. Film- en stripmuzea, bioscopen en stripwinkels, filmmonumenten en stripmuren, film- en stripdecors, scholen en cafés, tekenaars en cineasten; het ontbreekt in Brussel niet. De artikels bieden

demaand ▶

Dilbeek krijgt er met het Palm Parkies-festival, naast het al bekende Vijverfestival, een zomerfestival bij. De artiesten brengen vooral een Nederlandstalig repertoire. ▶ Aan het kruispunt Puursstraat-Brusselssteenweg in **Merchtem** is het 150 jaar oude café Bij Backer afgebroken omdat het moet wijken voor de aan-

leg van een rotonde. ▶ De aankomstplaats van de Brabantse pijl ligt volgend jaar in **Overijse**. ▶ In **Machelen** wordt in 2011 een nieuwe kinderkribbe gebouwd die plaats zal bieden aan 65 kinderen. Het huidige kinderdagverblijf in de Ferréstraat is verouderd. ▶ De handelaars zijn tegen, maar een grote meerderheid van

de inwoners uit **Vilvoorde** is te vinden voor een verkeersvrije Leuvensestraat, zo blijkt uit een bevraging van Het Nieuwsblad. ▶ De gerenoveerde tunnel onder de start- en landingsbaan van Brussels Airport in **Zaventem** is opnieuw in gebruik genomen. ▶ De provincie trekt voor de restauratie van het koor van

over beelden

bovendien heel wat interessante weetjes over festivals, beroemdheden, stripwinkels, de belangrijkste stripuitgever ter wereld, de gigantische collectie van het filmmuseum. Het eerste parcours is een inspiratiebron voor tekenaars en filmers. Wie door het centrum van Brussel kuiert, kan strips en films moeilijk ontwijken. In het tweede parcours speel je zelf een figurantenrol in het interessante filmdecor van de Marollen. In het derde parcours kom je te weten welke bijzondere relatie Elsene met films heeft. Je struikelt er als het ware over de cinema's: van mastodonten als de UCG tot intieme zaaltjes als de Styx. Ook in het oude omroepgebouw Flagey kun je terecht voor de betere film. ■ JH

i Brussel XL in beelden kost 7 euro.
Bestellen kan via 0800 13 700, www.brusselxl.be
of info@uitinbrussel.be

Het mysterie van de houten bommen

MACHELEN Dorpsschrijver Jean Dewaerheid schreef met *Het mysterie van de houten bommen* zijn vijfde boek. Hiermee wil hij de Tweede Wereldoorlog in Machelen in beeld brengen. Hij ontrafelt ook de bekende legende die vertelt over een Duits namaakvliegveld in Peutie dat door de Britten gebombardeerd zou zijn met houten bommen. Volgens de auteur kent men in heel Europa soortgelijke verhalen. 'Twee jaar geleden ben ik mijn zoektocht naar de plaatselijke geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog begonnen. Ik had van twee Machelse verzetslieden gehoord dat de Duitsers in Peutie een nepvliegveld hadden gebouwd ter afleiding van het echte militaire vliegveld in Melsbroek. Op

dat nepvliegveld stonden volgens de legende houten vliegtuigen die door de Royal Airforce met houten bommen gebombardeerd zouden zijn. Daarmee wilden de Engelsen de spot drijven met de bezetter. Ik had vernomen dat een inwoner uit Peutie zo'n bom mee naar huis had genomen.' Klopt het verhaal? 'Wat zeker klopt, is dat er nepbommen gebruikt zijn, maar of dat ook in Peutie het geval was, valt niet meer te bewijzen. Toch is het mogelijk, want het nepvliegveld met acht of negen houten vliegtuigen heeft zeker bestaan', besluit Dewaerheid. ■ JH

i Je kunt het boek bij de auteur bestellen:
jean.dewaerheid@pandora.be

Andries burgemeester

WEMMEL We zijn halfweg de legislatuur en dan vallen er heel wat wissels te noteren in de schepencolleges en gemeenteraden. Een opmerkelijke wissel was die in de faciliteitengemeente Wemmel waar Chris Andries Marcel Van Langenhove na negen jaar burgemeesterschap opvolgt. Beiden zijn verkozen voor de tweetalige Lijst van de Burgemeester. Chris Andries wil naar eigen zeggen 'boven het communautaire staan'. 'Ik pleit voor het behoud van de faciliteiten in die mate dat ze met de wet stroken. Franstaligen zijn hier

welkom als ze respect tonen voor de wetten en decreten die ons opgelegd worden. Ik ben geen voorstander om Wemmel bij Brussel aan te hechten en ben ervan overtuigd dat de man in de straat niet van het communautaire wakker ligt. Ik omschrijf mezelf als een gematigd persoon.' De nieuwe burgemeester pleit voor meer blauw op straat en een properder gemeente. De Vlaamse kartellijst WEMMEL verklaarde het 'doen en laten van de nieuwe burgemeester met argusogen te zullen volgen'. ■ JH

de Sint-Pieterskerk in **Sint-Pieters-Leeuw** zo'n 325.000 euro uit. Dat is 20 procent van de totale kostprijs. ► Het lemen huisje Mostinckx in **Sint-Martens-Bodegem** krijgt ruim 120.000 euro van de provincie. ► In het centrum van **Merchtem** zijn 70 nieuwe parkeerplaatsen in gebruik. ► Alexandra Rossini uit **Zaventem**

heeft het kroontje van Miss Maxi Belgium veroverd. ► Tot dusver is er al bijna 400 miljoen van de totale kostprijs van ruim 1,5 miljard euro geïnvesteerd in de uitbouw van het Gewestelijk ExpresNet (GEN). ► Tegen 2020 moeten er in Vlaams-Brabant 3495 extra sociale koopwoningen komen. Dat is een gevolg van het Grond- en

Pandendecreet van de Vlaamse overheid. ► De gemeenten Londerzeel en Halle schenken elk een brandweerwagen aan de brandweerschool PIVO in **Relegem**. ► De Vlaamse overheid heeft voor de restauratie van de Sint-Martinuskerk in **Meise** een subsidie van ruim 600.000 euro toegekend. ► Yoeri Vastersavendts

(38)(Open VLD) uit **Asse** volgt in de Senaat Patrik Vankrunkelven op. Daarmee heeft Asse voor het eerst in elf jaar opnieuw een parlements lid. ► Het schepencollege van Dilbeek heeft een definitieve vergunning afgeleverd voor de geplande Colruytwinkel aan de Bettendries in **Itterbeek**. Tegen de komst van het waren-

Zet de maskers op

VLAAMS-BRABANT De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt het Vlaams-Brabantse carnaval door promotie te voeren voor de carnavalstoeten die in de provincie georganiseerd worden. Hiervoor werd de vereniging Carnaval in Vlaams-Brabant opgericht. De promotie gebeurt met een affichecampagne, flyers en een website. Alle carnavalstoeten in Vlaams-Brabant staan erop vermeld. Op de website www.carnavalinvlaamsbrabant.be vind je alle informatie over de carnavalstoeten. In onze regio

wordt er carnaval gevierd in Vilvoorde op zondag 14 februari om 14.33 uur, in Kraainem op zaterdag 20 februari om 14.33 uur, in Asse op zondag 28 februari om 14.30 uur, in Zaventem op zaterdag 13 maart om 14.11 uur, in Brusse-gem (Merchtem) op zondag 14 maart om 14.11 uur, in Halle op zondag 14 maart om 14.33 uur, in Dilbeek op zondag 21 maart om 14 uur en in Opwijk op zondag 28 maart om 13.33 uur. ■ JH

 www.carnavalinvlaamsbrabant.be

HET PALEIS OP DE HEIDE

Architect
Maxime Brunfaut
en het sanatorium
van Tombeek

JOHAN WAMBACQ
Luc Verpoest, Hilde Heynen

Van paleis naar puinhoop

OVERIJSE *Het paleis op de heide* is de titel van het boek dat Johan Wambacq uit Wolvtem schreef over het sanatorium van Tombeek. Het sanatorium is een van de meest markante gebouwen in de Vlaamse Rand. Het is erkend door World Monuments Watch als een van de 93 meest bedreigde sites ter wereld. *Het paleis op de heide* is de eerste monografie gewijd aan Maxime Brunfaut, de bekende architect van het sanatorium. 'Het is meer dan een monografie of een architectuur-historische studie', legt auteur Johan

Wambacq uit. 'Het is in de eerste plaats een literair-journalistiek verhaal voor een breed publiek. Een verhaal dat een antwoord wil formuleren op de vraag: hoe komt het dat dit schitterende gebouw, een van de iconen van de modernistische architectuur in ons land, nu al meer dan twintig jaar leegstaat? Waarom laten de socialisten hun kathedralen tot puin vervallen? Het boek beschrijft hoe het sanatorium tot stand kwam, hoe het dagelijkse leven in het sanatorium was, hoe de beslissing werd genomen om het

huis was veel protest. ► **Dilbeek** en **Asse** zijn de twee gemeenten uit deze regio die zich een Fairtradegemeente mogen noemen. ► Gooik, Herne, **Beersel**, Ternat, Affligem, Halle en **Sint-Genesius-Rode** zijn ook kandidaat. ► Als je in **Vilvoorde** op restaurant wil, kun je voortaan terecht op www.pocketresto.be/vilvoorde.

► In **Beersel** heeft Axel-le Reunes uit Huizingen de eed afgelegd als schepen. Hij is de eerste groene schepen van de gemeente. ► Het luchtverkeer op Brussels Airport in **Zaventem** is vorig jaar met ruim 10 procent gedaald. Het aantal vluchten nam af van

258.975 (in 2008) naar 231.668. Vooral het aantal nachtvluchten verminderde sterk. ► In **Vilvoorde**

is naast het stadhuis op de Grote Markt estaminet De Kampioen geopend. Het nieuwe café hangt vol foto's van winnende trekpaarden, het symbool bij uitstek van de Zennestad. ► De brandweer van **Overijse** reed vorig jaar 3649 keer uit voor een interventie. Dat is een stijging van 30 procent ten op-

Nieuw woon- en

SINT-PIETERS-LEEUV Vlaams minister van Welzijn Jo Vandeurzen (CD&V) heeft de eerste steen gelegd van het nieuwe OCMW woon- en zorgcentrum Zilver-

zorgcentrum

linde. Het nieuwe woon- en zorgcentrum wordt gebouwd in de Jan Vanderstraetenstraat in Zuuu. Naast het rustoord zal ook het lokaal dienstencentrum haar intrek in de nieuwbouw nemen. Het nieuwe woonzorgcentrum omvat 112 kamers waarvan 7 met kortverblijf. Volgens OCMW-voorzitter Roland Meulemans (CD&V) gaat het om het grootste bouwproject tot nu toe in Sint-Pieters-Leeuw. 'Het project wordt op dit moment op 16 miljoen euro geraamd. Zowat de helft wordt gefinancierd door de gemeente Sint-Pieters-Leeuw; de andere helft betaalt de Vlaamse overheid.' De bouw van het nieuwe centrum kon niet langer worden uitgesteld, want het huidige Wilgenhof dateert van de jaren zeventig en is volledig verouderd. Het nieuwe rustoord krijgt een eigentijds concept met leefzones. Er worden de modernste technieken gebruikt. In de loop van februari 2011 zou het nieuwe woon- en zorgcentrum in gebruik moeten zijn. ■ JH

12 februari 1967

Rusthuis Val Vert brandt uit

sanatorium te sluiten,...' De auteur ontmoette Maxime Brunfaut verschillende keren in de laatste jaren van zijn leven. Al die gesprekken zijn in het boek verwerkt. ■ JH

I Het boek is verkrijgbaar in de boekhandel. Je kunt het ook rechtstreeks bij de uitgever bestellen: www.aspeditions.be

WIN het boek *Het paleis op de heide* van Johan Wambacq door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 exemplaren van weg!

zichte van 2008. Het korps wordt binnenkort met zeven mensen uitgebreid. ► Een externe auditeur moet de financiële situatie van de intercommunale Haviland in **Asse** verbeteren. Vooral de leninglast ligt te hoog. ► In **Hoeilaart** geeft men nieuwe inwoners een infopakket mee in een draagtas van de gemeente. ■ JH

ITTERBEEK Vandaag treffen we in de Jan Martin Van Lierdelaan 28 in Itterbeek het terrein van de Golf Club Steenpoel aan. Maar wie spreekt nog over de hevige brand die daar op 12 februari 1967 het rusthuis Val Vert in een ruïne herschiep?

Het kasteel Steenput-Pierrefonds, waarin het rusthuis Val Vert was gehuisvest, was eens eigendom van burgemeester Frans Timmermans, in Itterbeek gekend van de lambiek- en geuzebrouwerij De Mol; later omgedoopt tot Brouwerij Timmermans. Na het overlijden van burgemeester Timmermans in 1961 was niemand van de kinderen geïnteresseerd in het imposante en ongerieflijke classicistische kasteel. Om verdere aftakeling te voorkomen, besloten de erfgenamen het kasteel te verhuren aan een zekere De Ghezelle. Die zocht in de omgeving van Brussel rustig gelegen gebouwen als onderkomen voor bejaarden.

In de jaren 60 verbleven in Val Vert 94 bejaarden, meestal afkomstig uit het Brusselse. Op de zolderverdieping waren

de demente en zwaar gehandicapte mensen ondergebracht; de andere oudjes woonden op de eerste en tweede verdieping. De nachtdienst was er toevertrouwd aan één verpleegster. Vermoedelijk ontstond het vuur op de zolderverdieping. Ging het om een kortsluiting of was een brandende sigaret fataal? De oorzaak is nooit opgehelderd. Hoe dan ook, de avond van 12 februari 1967 stond het rusthuis in een mum van tijd in lichterlaaie. Hulpeloze oudjes verschenen gillend aan de ramen van de bovenste verdieping. Hun kleren hadden vuur gevat. Een aantal moedige buurtbewoners lukten erin om tientallen bejaarden te redden.

Dilbeek had toen nog geen brandweerkorps. Noodgedwongen moest men een beroep doen op het korps van Anderlecht dat pas na een kwartier arriveerde. Er heerste complete chaos en de coördinatie tussen de inmiddels bijgesprongen korpsen uit Brussel en Molenbeek was ver zoek. Een eerste wagen reed zich vast in de modder. Ondanks de nabijheid van een vijver was er bluswater te kort. In het kasteel was geen enkele noodtrap. De gangen en

trappen vormden een waar labyrint. Dat bemoeilijkte de evacuatie van de bewoners. De brand bleef woeden tot de volgende ochtend. Voor zeventien bejaarden kwam alle hulp te laat. Drie slachtoffers zijn later aan hun verwondingen overleden. Ook drie brandweerlieden liepen serieuze brandwonden op. Twintig zwaar en licht verbrande slachtoffers werden overgebracht naar Brusselse ziekenhuizen. Koningin Fabiola bezocht maandagmiddag de plaats van de ramp, onderhield zich met enkele gewonden en ging naar het kerkhof van Anderlecht waar de slachtoffers opgebaard lagen. De trieste balans van deze ramp: 20 doden en 20 ernstig gewonden.

Val Vert was een ruïne. Het dak van het kasteel en de tweede en de derde verdieping van de rechtervleugel waren helemaal ingestort, de muren van de linkervleugel waren zwart geblakerd. Van een renovatie kon geen sprake meer zijn. Ten slotte werd wat nog recht stond afgebroken. Zo ging meteen ook een deel van het patrimonium van Itterbeek verloren.

Nicole en Hugo vieren veertig jaar samen

‘Het ligt niet in onze aard om terug te blikken’

In 1971 ontmoetten ze elkaar voor het eerst tijdens de opnames van een televisieprogramma op de toenmalige BRT. Sindsdien zijn ze partners in de liefde en op de planken, en een gevierd showbizzkoppel. Het verhaal van een *fenomeen*.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Nicole en Hugo

Nicole en Hugo vieren hun veertigste verjaardag met een nieuwe theatershow in de Vlaamse culturele centra. ‘We tonen de hele waaier van wat wij kunnen’, zegt Hugo. ‘Dus niet alleen het entertainmentaspect, maar ook ons theater, ons internationaal repertoire, onze poëzie. We kijken er enorm naar uit.’ De première vindt plaats op 11 februari in GC de Zandloper in Wemmel, de gemeente waar het showbizzkoppel al vier decennia samen woont.

Hoe het begon

Hugo Sigal wou als jongeman absoluut acteur worden. ‘Maar mijn vader had zware twijfels over die keuze’, vertelt hij. ‘Hij vroeg een vriend van hem die in het vak zat om die plannen uit mijn hoofd te praten. De man nodigde me uit om eens iets te tonen en dus bereidde ik een stukje voor uit de Vos Reynaert. Achteraf belde hij mijn vader op en zei: *Jos, als je die kleine niet naar het conservatorium laat gaan, praat ik nooit nog met jou*. En zodoende.’ Na het conservatorium kon Hugo aan de slag in het jeugdtheater, waar hij zeven jaar bleef.

Nicole Josy: ‘Ik heb voor tolk gestudeerd, omdat mijn vader zo graag wou dat ik een diploma haalde. Daarna sloten we een compromis: hij gaf me twee jaar om te bewijzen dat ik mijn weg kon vinden in de showbusiness. Lukte het niet, dan zou ik voor hem gaan werken. Dat laatste is nooit nodig geweest.’ Nicole werkte een vijftal jaar als solozangeres en werd gevraagd voor een optreden op de BRT. ‘De presentator werd ziek en de makers moesten in allerijl op zoek naar een vervanger. En toen wandelde Hugo mijn leven binnen...’ Een coup de foudre. Een ander woord hebben de twee er niet voor. ‘Ik zag haar en het was onmiddellijk: wauw!’ Ze zetten hun eerste dansspasjes samen, kregen nieuwe uitnodigingen voor televisieshows en vervol-

gens viel *Goeiemorgen, morgen* uit de lucht. ‘Zo begon de geschiedenis van Nicole en Hugo’, lacht hij.

Graag zien en veel praten

Veertig jaar samen. Gelukkig samen. Wie de huwelijksstatistieken bekijkt, kan niet anders dan het koppel welgemeend feliciteren. Het geheim achter een stevige relatie ligt hem volgens Nicole en Hugo in elkaar graag zien en heel veel praten. ‘Ik zou mijn leven niet anders kunnen voorstellen dan met Nicole. En dat gevoel wordt alleen maar sterker met ouder worden’, zegt Hugo.

‘Het is misschien niet evident om veertig jaar lang samen te leven én te werken. Maar we staan daarin allerminst alleen. Wij lopen gewoon meer in de kijker omdat we geregeld in de pers komen, en dan wordt het bijna voorgesteld alsof wij abnormaal zouden zijn. Terwijl onze slager en zijn vrouw eigenlijk precies hetzelfde doen in hun zaak. Wij hoeven onze tijd en onze liefde ook niet te verdelen. Volgens mij schuilt daarin onze kracht. We moeten alleen voor elkaar zorgen. Mochten we kinderen gehad hebben, dan hadden we wellicht een heel ander leven geleid. Dan was ik gestopt, omdat ik vind dat je voor een kind tijd moet maken. Ik wou geen kinderen om ze dan door anderen te laten opvoeden. Het was dus ofwel samen kinderen hebben ofwel samen werken’, zegt Nicole.

Niet te geloven

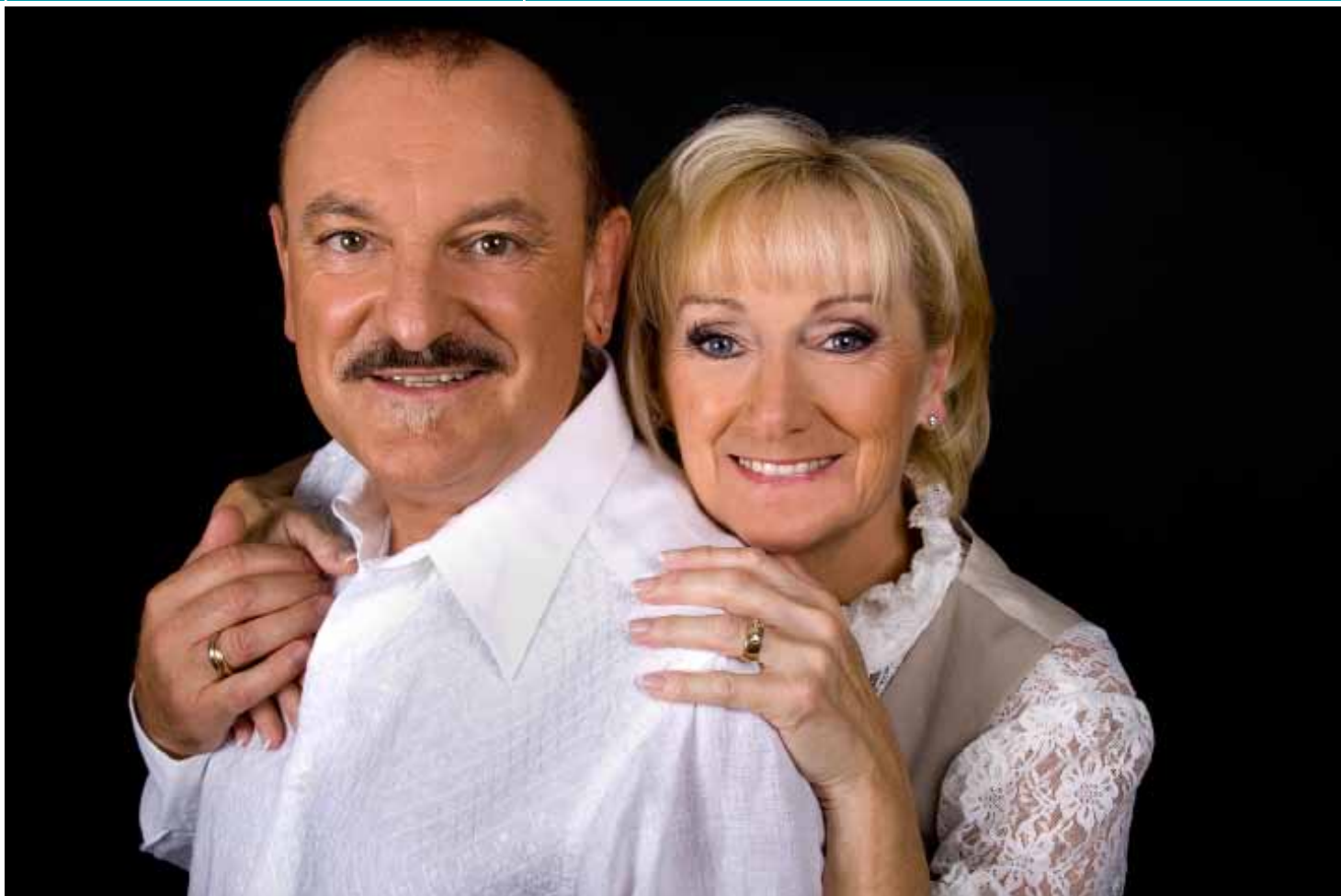
Nicole en Hugo noemen hun theatertournee niet voor niets *Niet te geloven*. ‘Omdat we het zo ongelooflijk vinden dat we al veertig jaar bezig zijn. De jaren zijn echt voorbij gevlogen’, zegt Nicole. Hugo: ‘We beseffen daardoor wel dat we meer willen profiteren van de tijd die ons nog rest.’ Na de première in Wemmel staan er nog zo’n veertig optredens op het

programma. Nicole en Hugo willen zich tijdens deze tournee van hun meest veelzijdige kant laten zien. Een stukje van hun bekende repertoire hoort er uiteraard bij, maar het duo wil veel verder gaan. ‘We willen de mensen laten zien dat we niet alleen schlagers en ambiance kunnen brengen’, legt Hugo uit. ‘We brengen zeker een aantal nummers uit onze laatste twee cd’s. Daar zitten liedjes tussen die Bart Peeters, Jan Leyers, Bart Herman en vele anderen voor ons geschreven hebben. Maar natuurlijk kan een overzicht van onze veertig jaar niet ontbreken. Vandaar dat we ook een gedeelte van ons cruise-repertoire zullen zingen, dat een stuk internationaler is dan veel mensen van ons gewend zijn. Tot slot sluiten we er wat elementen van mime, theater en clownerie in. Een zeskoppig live-orkest zal ons begeleiden. Het is de hele waaier van wat we kunnen.’

Respect nu

Nicole en Hugo hoeven niet lang na te denken als je hen naar de mooiste momenten uit hun carrière vraagt. ‘Voor mij is dat ongetwijfeld onze overwinning in het televisieprogramma *Zo is er maar één*, met De pastorale van Ramses Shaffy en Liesbeth List. Toen beseften we dat wij het geluk hebben dat de mensen ons nu appreciëren. Ann Christy en Louis Neefs hebben pas na hun dood respect gekregen. Anneke heeft bijvoorbeeld nooit platen verkocht. Pas toen ze gestorven was, wilde iedereen haar liedjes hebben. Met Louis is het precies hetzelfde. Het doet ons deugd dat wij dat wel zelf mogen meemaken. Vandaar dat we ook zo genieten van de publieksprijzen die we krijgen.’

Het belang van het Eurovisiesongfestival in hun carrière valt evenmin te onderschatten. In 1971 wonnen ze de preselecties met het ondertussen legendarische liedje *Goeiemorgen, morgen*. Vlak voor hun vertrek naar Dublin kreeg Nicole echter hepatitis en het duo moest verstek laten gaan. Twee jaar later waagden ze het opnieuw met *Baby baby*. Dat nummer sloeg aan in eigen land, maar Europa ging niet overstag. ‘We eindigden op de laatste plaats’, vertelt Hugo. ‘Desondanks heeft die deelname ons veel goeds bezorgd.’ Nicole

pikt in: 'Met de vijftigste verjaardag van het Festival, wilde iedereen ons erbij hebben. Met onze purperen kostuums en onze dansspasjes waren wij in 1973 eigenlijk de voorlopers van ABBA. Bekijk de finalekostuums van Mama Mia maar eens goed. Helemaal dezelfde stijl als de onze, alleen nog meer uitvergroot.' De Eurosongorganisatie nam contact op met André Vermeulen. *Nicole en Hugo, leven die nog?*, vroegen ze hem, en hij antwoordde: *O ja! Die zijn nog alive and kicking!* Wat niemand vooraf wist, was dat Nicole en Hugo hun oude paarse kostuums nog hadden... 'En er nog in konden!' lacht Nicole. 'Toen we daarmee op het podium verschenen, ging heel de zaal uit zijn dak.' Ze glunderen allebei bij de herinnering, maar toch besluit Hugo: 'Eigenlijk ligt het helemaal niet in onze aard om terug te blikken. Oude filmpjes bekijken we zelden of nooit. We leven vandaag. Wat nu gebeurt, is van tel. Wat morgen komt, zullen we dan wel zien. En het verleden is belangrijk omdat het ons gebracht heeft waar we vandaag staan.' Hoog van de toren blazen, ligt evenmin in hun karakter. 'We kunnen onszelf relativieren', benadrukt Nicole. 'En we lachen graag en veel.' Hugo voegt eraan toe: 'Wij zijn altijd gewoon onszelf gebleven. De Nicole en Hugo die je op het podium ziet, zijn dezelfde mensen als die je ernaast ontmoet. Daar ligt waarschijnlijk een groot deel van ons succes. De mensen houden niet van façades.'

De goesting komt vanzelf

Sinds het hernieuwde succes van de afgelopen zeven jaar zijn 20 tot 25 optredens per maand veeleer regel dan uitzondering. 'Na dit jaar willen we het dan ook echt wat kalmer aan doen. Sinds 2003 – toen we in de musical *Zo mooi zo blond* hebben gespeeld – is de bal weer volop aan het rollen gegaan voor ons', zegt Nicole. 'Het jaar erop heeft Studio 100 ons, aanvankelijk als grap, ingeschreven voor de preselecties van het Eurosongfestival. Die hebben we toen nét niet gewonnen. Maar sindsdien is het druk gebleven. Het wordt wat veel. Vanaf 2011 willen we geen optredens meer plannen waarvoor we van de ene uithoek van het land naar de andere moeten hollen. En we willen meer tijd vrijmaken om te reizen en met vrienden af te spreken. Maar helemaal stoppen zit er absoluut nog niet in.' Hugo: 'We doen wat we doen nog altijd met hart en ziel. Zo iets hou je niet vol als je niet aan elk optreden plezier beleeft. Wij hebben nog nooit tegen onze zin op het podium gestaan. Voor we vertrekken, denken we wel eens: *Oh, konden we nu maar thuisblijven*. Maar zodra we ter plaatse zijn, komt de goesting vanzelf.'

www.nicole-en-hugo.com

FR Nicole et Hugo fêtent leurs 40 ans de carrière commune

Niet te geloven: c'est ainsi que se nomme le nouveau spectacle qui fête les 40 ans de carrière du fameux couple 'showbiz' Nicole et Hugo, tous deux originaires de Wemmel. 'Le temps a passé tellement vite! Nous avons beaucoup de chance que les gens nous apprécient aujourd'hui', dit Nicole. C'est avec la chanson légendaire Goeiemorgen, morgen que le duo devait participer au Concours Eurovision de la Chanson en 1971, mais Nicole tomba malade juste avant le jour J. Ils ont donc dû laisser passer leur tour. Deux ans plus tard, le duo a retenté sa chance avec Baby baby. La chanson a connu du succès en Belgique, mais l'Europe n'a pas accroché. Même si Nicole et Hugo ont terminé derniers, ils ont lancé une véritable tendance. 'En réalité, avec nos costumes violets et nos petits pas de danse, nous étions les pré-décèsseurs d'ABBA.' Pour le tout nouveau show, le couple y va à fond. Ce sera un peu différent de ce qu'il fait habituellement. 'Nous avons voulu montrer autre chose au public, pas uniquement des tubes et de la bonne ambiance, mais aussi des chansons internationales, et même quelques morceaux écrits par, entre autres, Bart Peeters et Jan Leyers.' Cela fait déjà quarante ans que Nicole et Hugo sont heureux ensemble. 'S'aimer et se parler beaucoup, voilà la recette du bonheur.'

De basiliek van Grimbergen is een van de mooiste barokkerken van de Lage Landen. In deze Norbertijner abdijkerk vind je enkele pareltjes van ons onroerend erfgoed, zoals de biechtstoel, het kerkkoor, de preekstoel, het orgel en de beiaard.

TEKST Gerard Hautekeur • FOTO Filip Claessens

Sacristie abdijkerk gerestaureerd

Herstelde pracht

Maar ook de fraai gerestaureerde grote sacristie is beslist een bezoek waard. Wie op zoek is naar stemmige intimiteit voelt zich meteen op zijn plaats. Niet alleen voor de dagelijkse misvieringen, maar ook voor pianorecitals en kamerconcerten is deze ruimte bijzonder geschikt. Pater Gereon van Boesschoten vindt de sacristie uniek om verschillende redenen. 'Let op de bijzondere afmetingen: 15,5 m lang, 11 m breed en 6,8 m hoog. Die verhoudingen duiden op een architecturale volmaaktheid. In 1664 werden samen met de kerk een grote en een kleine sacristie gebouwd. Honderd jaar later investeerde de abdij, onder impuls van abt Jan Baptist Sophie, in de aankleding

van de sacristie. Schilders, beeldhouwers en houtbewerkers hadden hier een grote kluit aan. Je blik valt meteen op de houten wanden: de lambrisering rondom bestaat uit heel gaaf eikenhout in een typische rococostijl. In de wanden zijn vier schilderijen ingewerkt, die toegeschreven worden aan schilder Lucas Giordano. De schilderijen beelden het lijden van Jezus uit.' Gereon wijst in de sacristie op het wapenschild (de ster) van abt Sophie met de daarbij horende spreuk. 'Daaruit leren we dat de abt *de wijsheid (God) boven de sterren plaatst*'.

Frisse kleuren

De bezoekers zijn vooral in de ban van de volledig gerestaureerde plafondschilderij. 'Op

de afbeelding zien we hoe de heilige Norbertus wordt verwelkomd door heiligen uit het Oude en het Nieuwe Testament en door musicerende engelen. Aan de hand van de attributen (zoals mijter of bisschopsstaf) kunnen we de figuren makkelijk identificeren. Tussen de balustrade en het wandgeschoot zien we tien *grisailles*. Het gaat om tien taferelen over Norbertus als stichter van de abdij. Een van die schilderwerken draagt de naam Bataiglé, maar we weten hoegenaamd niet of dit de naam van de schilder is', aldus Gereon van Boesschoten. 'De stijl en de kleurencompositie wijzen op Italiaanse invloeden, mogelijk leerlingen van de School van Venetië, maar de kunstenaar is onbekend.'

Plafondschilderijen

Bij ons bezoek zijn de restaurateurs van de Antwerpse Academie druk bezig met het oprispen van de aanpalende kleine sacristie. Een van de jonge vakmannen benadrukt dat men de plafondschilderijen ten onrechte fresco's noemt. Bij een fresco wordt een heel specifieke techniek van schilderen gebruikt: op een kale muur of plafond wordt eerst een ruwe plaasterlaag aangebracht, nadien een dunne laag waarin heel fijn zand is verwerkt. De ambachtelijke kunstenaars maken vervolgens een schets of een tekening. Hierna wordt op een gladde pleisterlaag het fresco geschilderd. De verpigmenten worden dan in de natte kalkpleister geabsorbeerd. Van daar de Italiaanse uitdrukking *buon fresco* (goed vers). In de Grimbergse sacristie daarentegen gaat om plafondschilderijen op droge ondergrond met olieverf. Bij de oprissing volstond soms een retouchering of esthetische verfraaiing, maar andere verdwenen delen van het plafondschilderij moesten echt worden gereconstrueerd. Omwille van het uitzonderlijke karakter van de plafondschilderij werd de sacristie voorgedragen voor de Vlaamse Monumentenprijs. Het resultaat mag gezien worden. 'Met de weerkaatsing van het licht op de sneeuw krijg je een heel sfeervolle en fris ogende sacristie', besluit pater van Boesschoten.

i Cilia Viérin beschreef de architectonische rijkdom van de abdijkerk heel treffend in de publicatie *In luister herrezen, de barokke pracht van de Grimbergse abdijkerk*, dat werd uitgegeven naar aanleiding van de 850e verjaardag van de Norbertijner abdijsamenleving in Grimbergen.

AGENDA
FEBRUARI
2010

UIT in de Rand

De gekte een plaats geven

NEEKA, FOTO © RAZZI

MU
ZIEK

Vloeit waanzin vaak niet voort uit een nijpend gebrek aan affectiviteit? Worden buitenbeentjes door de goegemeente niet nog meer gemarginaliseerd en uiteindelijk gek verklaard? En hoe kunnen ongelukkige medemens van hun neerslachtigheid genezen? Sinds 2004 organiseert Sint-Annendael Diest zowel in de eigen instelling als daarbuiten infosessies en concerten die de maatschappelijke beeldvorming ten opzichte van psychiatrische patiënten trachten te corrigeren. De voorbije jaren verleenden talloze kleinkunstenaars, folkartiesten, acteurs, voordrachtskunstenaars en muzikanten hun medewerking aan de Te Gek-projecten. Hieruit werden drie cd's gedistilleerd.

Sint-Alexius Grimbergen steunt het concert in CC Strombeek dat gepresenteerd wordt door schrijfster **Kristien Hemme-**

rechts, die al van in de beginfase meter is van dit taboedoorbrekend initiatief. **Tom Kestens** van Lalalover (en Das Pop), geeft met *Step out of the dark* een belangrijke therapeutische hint. **Kris de Bruyne** drukt gewoontegetroou zijn artiestenhoed diep over het voorhoofd zodat alle aandacht uitgaat naar de tekst. Voor de Te Gek-collectie nam hij eerder *Al wie dit hoort* op. **Ilse Goovaerts** (Neeka) wil net als haar grote voorbeeld Joni Mitchell via meditatieve songs haar publiek kippenvel bezorgen. **Gunther Verspecht** van Stash windt er met *Carving the Pain* geen doekjes om. De Laatste Showband brengt onder leiding van **Paul Poelmans** en in een regie van duivel-doet-al **Marc Peeters** een indringende selectie uit het Te Gek-repertoire. ■ LD

DO · 18 FEB · 20.30
Te Gek!?

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Freddy De Vadder bakt het bruin

HU
MOR

Zijn West-Vlaamse tongval zal **Bart Vanneste** alias **Freddy De Vadder** in alle omstandigheden handhaven. Ook in provincies waar de ingeslikte klinkers onoverkomelijke communicatieproblemen veroorzaken. In zijn komische shows ontpopt hij zich als de doortastende tegenhanger van de zachteardige bard Willem Vermandere. Al bij Studio Kafka, een legendarisch programma van Studio Brussel, profileerde hij zich als een schaamteloze lefgozer, die woelt in de onderbuik van de samenleving. Met de autobiografische monoloog *Wa sta'k hier eigenlijk te doen?* sleepte hij negen jaar geleden Humo's Comedy Cup in de wacht. In *Gearrangeerd* belichaamde of parodieerde hij de onverdraagzame opportunist die zoveel mogelijk geld probeert binnen te rijven. Nu focust hij op zijn ervaringen bij de bakker. Na een nachtje stappen zou hij zijn suikerbrood en zijn pistolets op krediet willen kopen. Maar hij vangt bot, want hij heeft tegen alle afspraken in de receptgeheimen van de slagroomtaart aan zijn vrouw doorverteld. ■ LD

DO · 11 FEB · 20.30

Freddy gaat naar de bakker

Freddy De Vadder

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

Bezette Stad in de versie van rappers en beatboxers

© DANNY WILLEMS

THEATER

In zijn legendarische dichtbundel *Bezette Stad* rijgt Paul Van Ostaijen de woorden niet op een conventionele manier aan elkaar, maar strooit ze in rechte lijnen, krullende en golvende zinnen vrolijk rond. Door verschillende lettertypes te gebruiken legt hij onvermoede accenten.

De oorspronkelijke tekst leent zich haast spontaan tot een pittige voordracht of een hortende dansvoorstelling. Theatermaker **Ruud Gielens** en auteur **Jeroen Perceval** nemen deze dadaïstische poëziesuite uit 1921 als uitgangspunt voor hun nieuwe KVS-productie. Niet op hun mondje gevallen rappers en hyperkinetische beatboxers kunnen voor hun geactualiseerde versie kiezen tussen een humanistische of een nihilistische dan wel satirische benadering. Dat het publiek dit als een barricadestuk ervaart, valt niet uit te sluiten.

'Er sluimert veel agressiviteit bij de huidige generatie', stelt Jeroen Perceval vast. Hij heeft *Bezette Stad* deze zomer verschillende keren uitgevlooid. Wat hem vooral opviel, was dat **Van Ostaijen** op een speelse wijze met het macabere omsprong. Hij trok een streep onder alle *stroopoperetten* en *simili-sentimentele liedjes* om te belanden bij een bloedrode tango. 'Ik ben benieuwd hoe het er nu bij een stadsbezetting aan toe zou gaan', zegt de theatermaker. 'Zou er zwaar gevochten worden tot een tiran orde op zaken stelt? Of kan de beweging, die ijvert voor het behoud van

de mensheid, spoedig constructieve maatregelen nemen? Er moet alleszins dringend iets gebeuren. Onderhuids woedt er al een soort oorlog. Maar veel kan ik er niet over kwijt. In tegenstelling tot Van Ostaijen heb ik nooit een oorlog meegemaakt.'

Heel wat generatiegenoten weten geen blijf met hun onvrede. 'Ondanks de welvaart en het comfortabele leven dat ze leiden, zijn ze toch vechtlustig. Hoe meer ze kunnen consumeren, hoe korzeliër ze worden. De materiële luxe verschaft hen nog nauwelijks genot. Maar ze voelen zich machteloos tegen de externe krachten, die hen dwingen om op de ingeslagen weg verder te gaan.' Waar de zo hoog geprezen spirituele middenweg ligt, is de meerderheid blijkbaar vergeten. 'We zijn bezet door opgedrongen illusies. We werken meer om meer geld te kunnen uitgeven. Gelukkig is deze bezetting minder erg dan die van de militairen in Afghanistan. Wij kunnen tenminste nog kiezen of we al dan niet deelnemen aan deze onbevredigende rush.'

De rappers en beatboxers krijgen versterking van een kleinkunstzangeres zodat de voorstelling soms op een concert lijkt. 'Net als in het gedicht van Paul Van Ostaijen zijn de scènes van *Bezette Stad* onvoorspelbaar', benadrukt de auteur. 'Is het niet de taak van iedere theatermaker om zich voortdurend te vernieuwen? Het zou toch doodzonde zijn, mochten de toeschouwers ongewild in slaap worden gewiegd.' ■ LUDO DOSOGNE

26 FEB TOT 13 MAA
Bezette Stad
Brussel, KVS, 02 210 11 12

Klassiek met

Crisis bestrijden in zigeunerstijl

**MU
ZIEK**

Warmhartige songs blijken meer dan ooit effectief in deze barre tijden. Op de zopas verschenen cd *Antikrisis* van **Mec Yek** wordt ingezoomd op de problemen van de Roma zigeuners. Wie zal er voor de kinderen zorgen als het gezinshoofd wordt opgepakt? En hoe moeten onverdraagzame lieden die de woonwagenbewoners bedreigen op vredelievende gedachten worden gebracht? **Piet Maris** plukte de groepsnaam **Mec Yek** - dat 'nog één' betekent - uit de zigeunertaal. In Slovakije deed hij uitgebreid onderzoek naar het mondeling overgeleverde zigeunerliederenrepertoire. Hij bewerkte de trage *halgads* en de ritmische *cardasses* voor de internationale tournees. Violist **Nicolas Hauzeur** voegt daar traditionele Bulgaarse wijsjes aan toe. Contrabassist **Mathieu Verkaeren** en klarinettist **Mattias Laga** laten bij elk concert duidelijk blijken dat zij uit het jazzmilieu komen. ■ LD

WO · 24 FEB · 20.30

Mec Yek

Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

een humoristisch kantje

MU
ZIEK

De vier strijkvirtuozen van **The Moz'Art Group** leunen meer aan bij de muzikale clowns in het circus dan bij hun collega's in een symfonisch orkest. Zij horen ook eerder thuis op een humorfestival dan in een concertzaal. Toch volgden cellist **Bolek Błaszczyk** en de violisten **Filip Jaslar**, **Michał Sikorki** en **Paweł Kowaluk** in hun geboorteland Polen een professionele conservatoriumopleiding. Het elitaire karakter van de klassieke muziektempels, waar indertijd alleen bloedserieuze melomanen in smoking of avondkledij over de vloer kwamen, ging hen echter spoedig vervelen. Nog erger vonden ze de voorspelbare vertolkingen. Zelfs de grootmeesters hielden zich

doorgaans strikt aan de partituur. Tenzij een snaar het begaf natuurlijk. In hun intimistische concerten doorprikt het viertal de aloude clichés. Ze geven enkele bekende melodieën een facelift zodat hun muziek even hip klinkt als rap en R&B. Dat het oeuvre van Mozart de belangrijkste voedingsbodem blijft, is te danken aan het jolige imago van de geliefde componist. ■ LD

WO · 10 FEB · 20.30

The Moz'Art Group

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 26 FEB · 20.30

The Moz'Art Group

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

Kloppende hartjes

Waarschijnlijk werden er een paar wenkbrauwen gefronst toen bekend raakte dat het Mechelse theatergezelschap Abattoir Fermé zich aan jeugdtheater zou wagen. Mocht Abattoir Fermé immers films maken in plaats van theatervoorstellingen, dan zouden hun producties het label *Kinderen Niet Toegelaten* dragen. Maar kijk, ondertussen zijn behoorlijk wat achtplussertjes naar *Nimmermeer* gaan kijken, en de jeugd lijkt vandaag niet meer verloederd dan anders. De productie werd zelfs geselecteerd voor het afgelopen Theaterfestival.

Nimmermeer werd ooit door regisseur **Stef Lernous** geschreven als een jeugdboek dat nooit verscheen. Nu is het een griezel-musical over Edgar Allen Poe, de getormenteerde Amerikaanse auteur van donkere romantische verhalen en gedichten. De poppen van het Mechelse poppentheater **De Maan** passen wonderwel in de cinematografische beeldtaal van Abattoir Fermé. Ze worden gemanipuleerd en geanimeerd door **Barbara Claes** en treden zo in dialoog met acteur **Chiel Van Berkel**, die achter zijn dreunende piano schrikwekkend zit te wezen. De jonge kijker moet dus wel tegen een stootje kunnen, maar kan op tijd en stond zijn toevlucht nemen tot een lach. ■ MB

WO · 17 FEB · 15.00

Nimmermeer

De Maan / Abattoir Fermé

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

Kansberekening of louter toeval?

THEA
TER

Sterven moeten we allemaal. Verwacht van **Günther Lesage** dus geen mirakels, ook al heet het gezelschap waarvan hij deel uitmaakt Lazarus. Toch gebeuren er vreemde dingen in *Force Majeure*. Maar die heeft de acteur te danken aan **Kobe Van Herwegen**, die hem enkele goocheltips in-fluisterde. Zijn monoloog is geïnspireerd op teksten van Luis Buñuel, Daniil Charms, Piet Vroon en Blaise Pascal. Hij baseert zich ook op het levensverhaal van zielsverwant Alain René Lesage. Een jongeman brengt zijn dochtertje van twee met de fiets naar de dokter. Hij vraagt zich af in hoeverre het leven een kansberekening is dan wel uit toevalligheden bestaat. Wanneer alles vooraf is bepaald, kunnen we nog moeilijk ingrijpen

en vechten we net als Don Quichotte tegen windmolens. Toch kan de verteller moeilijk de neiging onderdrukken om zijn innerlijke drang te volgen en te doen waar hij zin in heeft. Na de ecologische tragikomedie *Tabula Rasa*, die Günther Lesage op poten zette met Joris Van den Brande en Pieter Genard, filosofeert hij in *Force Majeure* over de hachelijke lotsbestemming van de individuele mens. Wordt hij gedwongen om politiek correct te handelen of kan hij geheel onafhankelijk zijn mannetje staan? ■ LD

ZA · 20 FEB · 20.30

Force Majeure

Lazarus

Grimbergen, CC Strombeek,

02 263 03 43

Abdijbieren

De toeristische dienst van Grimbergen combineert de rondleiding in de basiliek met een bezoek aan het abdijbiermuseum. Het biermuseum is ondergebracht in de voormalige paardenstallen van de Norbertijnerabdij. Op de verschillende soorten Grimbergenbier prijkt de Feniks – het embleem van de abdij – die net als de mythische vogel telkens weer uit haar as verrees. Tot aan de verwoesting van de abdij tijdens de Franse Revolutie werd er bier gebrouwen. In de Middeleeuwen viel het bier als kruidendrank erg in de smaak. Bij de heropricting van de abdij verdween de brouwerij. Het huidige abdijbier wordt sinds 1958 door Maes gebrouwen. Met de steun van de brouwerij Alken-Maes is het abdijbiermuseum ingericht. Het gaat terug in de geschiedenis met uitleg over de abdij en de zes verschillende soorten abdijbier. Een blikvanger is de grote brouwketel waarin het proces van het brouwen wordt uitgelegd en met tekeningen geïllustreerd. In het museum staan allerhande oude instrumenten waarmee je onder andere de kiemlengte van de gerst kon bepalen en de kwaliteit van brouwsel kon meten. Maar de best bewaarde geheimen van het recept kom je niet te weten. De film, de rondleiding en de degustatie achteraf maken het bezoek de moeite waard. ■ GH

Het abdijbiermuseum is enkel in groep met een gids te bezoeken (02 260 12 11).

Baronnen doorbreken

FI
LM

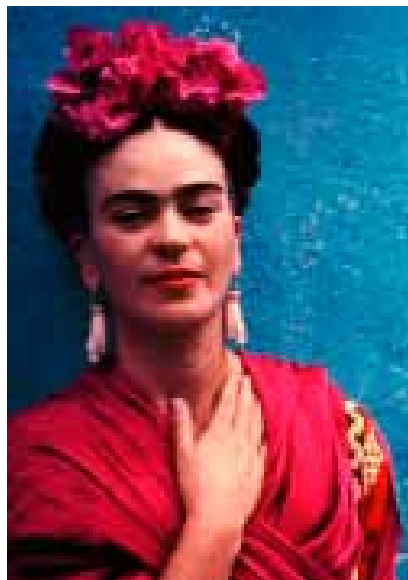
Les Barons schetst een ironisch beeld van de hedendaagse hangjongeren. Omdat ze zich niet overbodig zouden vermoeien of verplaatsen, typeert cineast Nabil Ben Yadir hen als baronnen.

Ze gaan ervan uit dat iedereen wordt geboren met een krediet aan stappen. Elke stap zou je dichter bij de dood brengen. Het komt er dus op aan om zo lui mogelijk te zijn. In de Brusselse bioscopen liep het storm voor deze film, die de woelige gebeurtenissen in Molenbeek en aanpalende gemeenten vanuit een andere invalshoek bekijkt dan de bevooroordeelde of sensatiebeluste massamedia. Op het Internationaal Filmfestival van Amiens sleepte hoofdrolspeler **Nader Bousandel** de prijs voor de beste mannelijke vertolking in de wacht en op het Filmfestival van Marrakech won de film de prijs van de jury.

Autodidact **Nabil Ben Yadir** wil via een komische, relativiserende aanpak taboes doorbreken. Zijn baronnen zijn niet uit op rellen

of terreur. Zij worden ook niet in een slachtofferrol geduwd en worstelen niet met integratieproblemen. Zo hoopt hoofdpersonage Hassan ooit een succesvol komiek te worden, maar hij krijgt lik op stuk van zijn vader, die hem een vaste job als buschauffeur bij de Brusselse vervoersmaatschappij MIVB probeert aan te praten. Als hij zijn ambitie wil waarmaken, zal hij de wijk moeten verlaten. Hij is in zekere zin het alter ego van de regisseur. Tenminste in het begin van de film. Tijdens een sleuteltafereel droomt hij dat zijn vader op een grote bijeenkomst scoort met een coverversie van Hervé Vilards *Capri c'est fini*. Hassan zal zich in tegenstelling tot zijn ouders, die nog tot de eerste generatie inwijkelingen behoren, in de loop van de daaropvolgende scènes geleidelijk emanciperen.

Zijn boezemvriend Mounir slaat hem echter in elkaar als blijkt dat hij zonder de broederlijke toestemming een relatie heeft aangeknoopt met zijn zus Malika. Mounir heeft geen ambities. Zijn baronnenleventje komt hem goed uit. Waarom zou hij toekomstplannen koesteren? Hij is fatalistisch ingesteld en neigt zelfs naar het criminele. Wanneer

EX
PO

Ondanks haar lichamelijke beperkingen schilderde Frida Kahlo (1907-1954) een indrukwekkend autobiografisch oeuvre bij elkaar. Bozar exposeert dit voorjaar de complete collectie van het Museo Dolores Olmedo.

Dramatische

Frida Kahlo haar werk wordt gesitueerd in de culturele context van het postrevolutionaire Mexico. Figuren uit de internationale kunstwereld, die haar hebben beïnvloed of gekend, worden geportretteerd in de tweede tentoonstelling *Imágenes del mexicano*. De open autobus met de zeven passagiers, die ze op haar 19e penseelde, herinnert aan een rampzalige rit van twee jaar voordien. Toen het voertuig tegen een tram botste, doorboorde de balustrade haar rug. Als haar wordt meegedeeld dat ze geen kinderen meer kan krijgen, schrijft ze een brief aan een denkbeeldige zoon. Ze verdringt haar pijn door in haar aangepast ziekbed te tekenen en te schilderen. Op het doek *De gebroken kolom* draagt ze een orthopedisch korset. Zowat overall priemen scherpe nagels in het beproefde lichaam. Haar kin rust op een gebarsten ionische zuil. Het schrale landschap op de achtergrond en de witte tranen op haar gezicht doen erg dramatisch aan.

Ze trouwt met **Diego Rivera**, die naam maakte als politiek activist en muralist of muurschilder. Op zijn aanraden hult ze zich in typisch Mexicaanse kleren. Hoewel ze

taboes met ironie

hij met zijn BMW - een statussymbool - naar Mechelen rijdt, wordt hij daar in een rijke wijk door een vrachtwagen aangereden. Vooraleer hij zijn laatste adem uitblaast, excuseert hij zich bij Hassan voor zijn agressieve houding. In het paradijs wordt hij met een *goededag* verwelkomd.

Aziz en Franck worden als achtergrondbaronnen opgevoerd. De eerste kan de groen-tezaak van Lucien (**Jan Declair**) overnemen.

De tweede hoort er als niet-allochtoon maar half bij. Nabil Ben Yadir toont op een herkenbare manier hoe zijn Molenbeekse vrienden hun zwakke maatschappelijke positie trachten te verdringen door zich tot baron op te werken. Daarbij speelt zelfironie een strategische rol. ■ LD

DI · 9 FEB · 20.30

Les Barons

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

Cabareteske apenstreken

HU
MOR

In hun apenjaren nodigen **Walter Janssens** en **Bart Schollaert** avontuurlijke toeschouwers in hun caravan uit op een bed van zoen. Een rad bepaalde welk lied zij zouden zingen. Om hun viriliteit te benadrukken, noemden ze zich tijdens de Nekkawedstrijd **ManManMan**. Maar al tijdens hun eerste grote zaaloptreden bekendden ze *We zijn niet mooi, maar we bestaan*. In hun volgende show kwam de aap uit de mouw: ze waren op zoek naar een vrouw. Hun eerste langspeler *Zot van liefde* bevestigde dit. Een blik in de spiegel schonk hen echter geen zelfvertrouwen. De bevindingen van Darwin en Desmond Morris én beestige films als *King Kong* gaven hen gelukkig weer nieuwe moed. Waarom zouden ze zich schamen over hun lijf als iedereen toch de menselijke afstamming kent? Op bevlogen momenten telden ze hun lichaamsharen. Of er in *Aap* superhandig bananen worden opgepeuzeld, willen ze voorlopig niet verklappen. Ze onthullen wel dat ze elkaars vlooiën zullen wegnemen. Ook bonken ze geregeld als rasechte primaten trots op hun borst. Al slingerend belanden ze tussen hun slapstickacts in het Congoese oerwoud. Daar ontmoeten ze verre nakomelingen van koning Leopold II. Zodra de ukulele en de bas worden bovengehaald, verandert de jungle instinctief in een vrolijk danswoud. ■ LD

DO · 25 FEB · 20.30

AAP

Manmanman

Sint-Genesius-Rode, GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

symboliek van Frida Kahlo

elkaar bewonderen, behouden ze toch een grote zelfstandigheid. Ze gaan zelfs apart wonen. Een miniatuurportret van haar man tooit op één van haar surrealistische werken haar voorhoofd. In haar dagboek drijft ze de spot met de *Gringo-vrouwen*, die haar proberen na te bootsen en zich gelijkaardige bloezen en rokken aanschaffen. Ze portretteert zichzelf overwoekerd door bloemen en planten. Wanneer ze zich goed voelt, schildert ze haar lievelingsdieren, waarbij aapjes de voorkeur genieten. Grappig is het doek, waarop de gerenommeerde botanist **Luther Burbank** (1849-1926) in een holle boomstam wortel schiet.

Wanneer na verscheidene miskramen ook haar rechervoet door chirurgen wordt verminkt, belandt ze in een depressie. Er ontstaan extreem bloederige werken die later plaatsruimen voor vindingrijke, symbolistische doeken, waarvan we de geheimen nog niet helemaal ontdekt hebben. Ook de religieuze *retablos* en *ex-voto's* van **Hermenegildo Bustos** waren een onschatbare inspiratiebron.

Kahlo knoopt zowel vriendschapsbanden aan met de revolutionaire activisten als met

de broodnodige rijke burgers. Haar intieme relatie met **Trotsky** lokt veel kritiek uit. Vooral van **Alfaro Siquieros**, die de uitgewezen Rus allesbehalve revolutionair vond. Deze kunstenaar kwam ook op voor de modernste schildertechnieken zoals bijvoorbeeld die met het verfpistool. Kahlo en Rivera waren na een mislukte zelfmoordpoging van Frida hun strijd lust niet verloren. In 1954 namen ze overtuigd deel aan een protestdemonstratie tegen de interventie van de Verenigde Staten in Guatemala. In het Blauwe Huis, waar Kahlo werd geboren en stierf, schilderde ze op de valreep een zelfportret met Stalin. ■ LD

TOT 18 APR

Frida Kahlo y su mundo

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

12 FEB TOT 25 APR

Imagenes del mexicano

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

De expo's worden omkaderd door een heus Mexicaans festival (www.bozar.be) met poëzieprogramma's, concerten en theatervoorstellingen.

©PHOTO: L.L.A. WONSABERT 2011

agenda

PODIUM

THEATER

MA · 1 FEB · 20.30

Twoe oude vrouwtjes

Muziektheater De Spiegel
Sint-Ulriks-Kapelle,
Kasteel La Motte,
02 466 20 30

DO · 4 FEB · 20.30

Falsch!

Villanella & Cinderella / Hanneke
Pauwe
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 12 FEB · 20.30

Erotische fabels

De Werf / Frank Adam
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

VR · 12 FEB · 19.30

Chagrin d'Amour

Behoud de Begeerte
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

19, 20 EN 21 FEB · 20.15 EN 16.15

Willy de Weldoener

Echt Antwarps Teater
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 20 FEB · 20.30

Monaloog

Vanya Wellens
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 20 FEB · 20.30

Force Majeure

Lazarus
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 24 FEB · 20.30

De Nachclub

Fred Delfgaauw en Sjaak Bral
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 24 FEB · 20.30

Evariste

TG Nunc / Baff
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 25 FEB · 20.30

Hippoliet

Het Ongerijmde
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 26 FEB · 20.30

Roekeloze Rita

Steph Goossens
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

VR · 26 FEB · 20.30

Obscene Fabels etc.

An Nelissen
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 26 FEB · 20.30

Thuis van Hugo Claus

't Arsenal i.s.m. Cie Lodewijk / Louis
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

26 FEB TOT 13 MAA

Bezette Stad

Brussel, KVS, 02 210 11 12

KIDS

VR · 5 FEB · 19.30

Het Verdriet aan de Overkant of het Fluistert in de Muren

Kopergietery
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

ZA · 6 FEB · 20.00

Leuke Mieke

FABULEUS
Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

WO · 10 FEB · 14.00

Kinderdisco en playbackshow

Pruts & Tijl
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

ZA · 13 FEB · 20.00

Stoppeltje

Theater Luxemburg
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 14 FEB · 15.00

De Gouden Doos

Ivan Pecnik en Florejan Verschuere
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

DO · 14 FEB · 15.00

ManoLibera

Scarlattine
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 16 FEB · 15.00

De drie rovers

familiefilm
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 17 FEB · 14.00

De klokkenluider van Notre-Dame

familiefilm
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

WO · 17 FEB · 15.00

Nimmermeer

De Maan / Abattoir Fermé
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 17 FEB · 15.00

Heksje Lilly

familiefilm
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

DO · 18 FEB · 15.00

De scheepsjongens van Bontekoe

familiefilm
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 21 FEB · 10.30

Fietsmug en Dansmug

Familiefilm
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 27 FEB · 16.00

Stripconcert

Jan De Smet en Kim Duchateau
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 27 FEB · 19.00

Grote avonturen van kleine mol

Theater Terra
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 28 FEB · 13.30

Pepernootfestival

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 28 FEB · 15.00

Stripconcert

Jan De Smet en Kim Duchateau
Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

HUMOR

WO · 3 FEB · 20.30

Wielerjaar 2009

Karl Vannieuwerkerke & Les Supappes
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 4 FEB · 20.00

California

Ter Bescherming van de Jeugd
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 5 FEB · 20.00

Carmen

Kurt Defrancq & blazersensemble
De Bizetanen
Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 5 FEB · 20.00

Droog

Philippe Geubels
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

Wouter Deprez (24&25/02)

Het Verdriet aan de Overkant (05/02)

Axelle Red (10/02)

5 EN 6 FEB · 20.15
Willy de Weldoener
 Echt Antwaarps Teater
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

6 EN 7 FEB · 20.30
Raaie of Vraaie?
 Het Brussels Volkstejoeter
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 11 FEB · 20.30
Freddy gaat naar de bakker
 Freddy De Vadder
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

VR · 12 FEB · 20.30
Scottish Waffle
 Morag McLaren
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

VR · 12 FEB · 20.30
Monkey Business
 Youssef El Massaoui
 Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

19 EN 20 FEB · 20.10
Raaie of Vraaie?
 Het Brussels Volkstejoeter
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

24 EN 25 FEB · 20.30
Je zal alles worden
 Wouter Deprez
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

DO · 25 FEB · 20.30
AAP
 Manmanman
 Sint-Genesius-Rode,
 GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DO · 25 FEB · 20.30
Obscene Fabels etc.
 An Nelissen
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

26 EN 27 FEB · 20.00
Raaie of Vraaie?
 Het Brussels Volkstejoeter
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

VR · 26 FEB · 20.30
Gevoel voor humor
 Intgeniep
 Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZA · 27 FEB · 20.30
Neveneffecten
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 28 FEB · 15.00
Raaie of Vraaie?
 Het Brussels Volkstejoeter
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

DANS

ZA · 13 FEB · 20.00
Double Tour
 Cie Baladeu'x
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

ZA · 13 FEB · 20.15
Beijing Modern Dance Company
 Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

19, 20 EN 21 FEB · 15.00 EN 20.00
Fantasia!!
 Excess
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

SENIOREN

DI · 23 FEB · 14.30
A La Carte
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk, 02 255 46 90

DI · 23 FEB · 14.30
Art Bécaud
 Marijn De Valck & groep
 Tervuren, GC Papeblok, 02 769 20 16

DO · 25 FEB · 14.00
Aux Champs-Élysées
 Chansonprogramma
 Overijse, CC Den Blank,
 02 687 59 59

DO · 25 FEB · 14.00
Verbroederingsfeest
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

LITERATUUR

ZO · 14 FEB · 11.00
Een schitterend gebrek
 Anna-Belle
 Alseberg, CC de Meent,
 02 359 16 00

DO · 4 FEB · 20.30
Idool 1900
 Sint-Genesius-Rode,
 GC de Boesdaalhoeve, 02 381 14 51

DO · 4 FEB · 20.30
Luister naar de film
 Stijn en Steven Kolacny & Koen Buyse
 Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 5 FEB · 20.30
Solozeiler
 Johan Verminnen
 Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 5 FEB · 20.30
Mister P. and The Cadillacs
 Hoeilaart, zaal de Eekhoorn,
 02 657 05 04

VR · 5 FEB · 20.30
Hannelore Bedert & Buurman
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

VR · 5 FEB · 21.00
Surrounded by creatures
 Alseberg, jeugdhuis Moesjebaaz,
 02 359 18 38

ZA · 6 FEB · 20.00
Eerste voorronde Tripelrock
 Sterrebeek, JK Tonzent, 02 731 43 31

ZA · 6 FEB · 20.00
Gedeelde Adoraties 2
 Jean Blaute & Eric Melaerts
 Vlezenbeek, De Merselborre,
 02 371 22 62

ZO · 7 FEB · 11.00
Trio Trad
 Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 7 FEB · 16.00
Ballroom Quartet
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

WO · 10 FEB · 20.30
Coming Home
 Axelle Red
 Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
 02 255 46 90

WO · 10 FEB · 20.30
The Moz'Art Group
 Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 11 FEB · 20.00
Raymond van het Groenewoud
 Meise, GC De Muze van Meise,
 02 268 61 74

DO · 11 FEB · 20.00
40 jaar Nicole en Hugo
 Wemmel, GC de Zandloper,
 02 460 73 24

DO · 11 FEB · 20.30
Will Tura
 Grimbergen, CC Strombeek,
 02 263 03 43

De Nieuwe Snaar (24&25/02)

Team William (26/02)

Kelly Schacht / Blinky Palmero (tot 10/02)

PERFORM
 WHAT
 YOU
 REMEMBER

VR · 12 FEB · 20.15

Winter maakt ons vrolijk

Tom Pintens
Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 12 FEB · 20.30

Kathleen Vandenhout

Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 12 FEB · 20.30

De kleuren Van de Velde

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 12 FEB · 20.30

Gedeelde Adoraties 2

Jean Blaute & Eric Melaerts
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 13 FEB · 20.00

Tweede voorronde Tripelrock

Kraainem, JC De Villa, 02 731 43 31

ZA · 13 FEB · 20.30

Hommage à Brel, 30 Ans d'Amour

Filip Jordens
& Les Chopins du p'tit Matin
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DO · 18 FEB · 20.30

Te Gek!?

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 19 FEB · 20.30

Voet

Bart Voet
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 19 FEB · 20.30

Raymond van het Groenewoud

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZA · 20 FEB · 20.00

Derde voorronde Tripelrock

Wezembeek-Oppem, JH Merlijn,
02 731 43 31

ZO · 21 FEB · 20.30

Mathias Sercu & De Grote Meneren

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 24 FEB · 20.30

Mec Yek

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

24 EN 25 FEB · 20.00

Foor 11

De Nieuwe Snaar
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

VR · 26 FEB · 20.30

Finale Tripelrock met afsluitend optreden van Team William

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 26 FEB · 20.30

The Ballroomquartet

Hoeilaart, Kasteelhoeve,
02 657 05 04

VR · 26 FEB · 20.30

The Moz'Art Group

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 27 FEB · 20.30

Was will das Weib?

Els Dottermans
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

JAZZ

WO · 10 FEB · 20.30

Michel Bisceglia

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DO · 18 FEB · 20.00

Ben Sluijs Trio

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

KLASSIEK

ZA · 6 FEB · 20.00

Trio Manon

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZO · 7 FEB · 11.00

Aperitiefconcert: Mephisto

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 14 FEB · 11.00

Het Collectief

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 25 FEB · 20.30

Edding Kwartet & Boyan Vodenitcharov

Grimbergen, Abdijkerk,
02 263 03 43

VR · 26 FEB · 20.30

Il Fondamento

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 2 FEB · 20.30

Altiplano

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 3 FEB · 20.30

My Sister's Keeper

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

ZO · 7 FEB · 15.00

Up

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

MA · 8 FEB · 20.30

My Queen Karo

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 9 FEB · 20.30

Les Barons

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

WO · 10 FEB · 20.30

Moon

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 11 FEB · 15.00 EN 20.00

De helaasheid der dingen

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 14 FEB · 20.00

My Queen Karo

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 15 FEB · 15.00

Up

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 15 FEB · 20.30

Un Prophète

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 16 FEB · 20.30

Kan door huid heen

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 17 FEB · 15.00

Ice Age 3

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 17 FEB · 20.30

De helaasheid der dingen

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 19 FEB · 15.00

Het allerliefste spookje Laban

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 19 FEB · 14.00 EN 20.30

De helaasheid der dingen

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

De helaasheid der dingen (11, 17, 19 & 22/02)

Up (07/02)

Mexico Festival (tot 25/04)

MA · 22 FEB · 20.00

Das Weisse Band

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 22 FEB · 20.30

De helaasheid der dingen

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MA · 22 FEB · 20.30

Masters of jazz: Louis Armstrong

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 23 FEB · 15.00

The Glenn Miller Story

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 23 FEB · 20.30

Dossier K

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 28 FEB · 20.00

Bright Star

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

TOT 3 FEB

Ink Tattoo versus fotografie

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

4 FEB TOT 9 MEI

El Greco

Brussel, Bozar, 02 507 82 00

TOT 7 FEB

Kaat Marchau

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

TOT 10 FEB

Alexandra Verhaest

Grimbergen, CC Strombeek, 02 263 03 43

TOT 10 FEB

Roberta Gigante

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 10 FEB

Kelly Schacht / Blinky Palmero

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

12 FEB TOT 25 APR

Imagenes del mexicano

Brussel, Bozar,
02 507 82 00

TOT 14 FEB

Houtdruk China

Dilbeek, den Tat, 02 569 56 17

19 TOT 28 FEB

Ward Lernout

Sint-Martens-Bodegem,
galerie MixArt, 0485 52 08 53

27 FEB TOT 25 MAA

Mitja Tusek

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

TOT 28 FEB

Aaargh

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 11 APR

Hondse oorlog. Dieren in de oorlog 1914-1918

Brussel, Legermuseum,
02 737 78 11,
www.klm-mra.be

TOT 18 APR

Frida Kahlo y su mundo

Brussel, Bozar,
02 507 82 00

TOT 25 APR

Mexico Festival

Brussel, Bozar,
02 507 82 00

TOT 30 APR

Jimmie Durham

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

VR · 5 FEB · 9.30

Mindfulness

Wemmel, GC de Zandloper,
016 24 39 75

DI · 9 FEB · 14.00

Is de toekomst van de media downloadbaar?

prof. Hilde Van den Bulck
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

DI · 9 FEB · 14.00

Het kunstlied, een panorama

muziekexploratie
met Wouter de Bruyne
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DO · 11 FEB · 14.00

Chopin door Arthur Devis

lezing met pianofragmenten
Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DI · 23 FEB · 14.00

De dreiging van racisme en terrorisme

prof. dr. Brice De Ruyver
Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

WO · 24 FEB · 20.00

Leven in een éénoudergezin

Dilbeek, CC Westrand, 02 454 54 01

ZO · 28 FEB · 14.30

Filocafé

Vilvoorde, Bo Bar, 02 454 54 01

OP
STAP

DO · 4 FEB · 14.00

Terlanen- en Sint-Agatha-Rodebos

Terlanen, parking kerk, 0477 32 83 61

DO · 11 FEB · 14.00

Kwadeplas- en Waterloosveldwandeling

Sint-Genesius-Rode, parking kerkhof,
0477 32 83 61

ZO · 14 FEB · 14.00

Wrangwortelwandeling

Dworp, Sint-Gurikskerker, 02 356 24 78

ZO · 14 FEB · 14.00

Liefde in het bos

Hoeilaart, Bosmuseum, 02 657 93 64

ZA · 27 FEB · 20.00

Kickers op vrijersvoeten

Tervuren, parking Arboretum,
02 769 20 81

Agenda 22

Agenda 22 is de gratis cultuurkrant van de 22 Brusselse gemeenschapscentra. Deze agenda bundelt twee maal per jaar het overzicht van het culturele aanbod. Via de website www.vgc.be/vrijetijd of 02 245 37 73 kun je een gratis exemplaar van Agenda 22 aanvragen. Wie op de hoogte wil blijven van alle culturele en andere activiteiten in de Brusselse gemeenschapscentra vindt meer informatie op www.gemeenschapscentra.be. Agenda 22 is vanaf februari 2010 ook gratis te verkrijgen in de gemeenschapscentra van vzw 'de Rand'.

Alexandra Verhaest (tot 10/02)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 31 december bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 27 oktober a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Chagrin d'amour

Liefde in helse tijden

De literaire Valentijnstournee Saint Amour wordt in 2010 voor één keer omgedoopt tot *Chagrin d'Amour*. Is de crisis echt zo algemeen dat we het zelfs in verband met de liefde alleen maar over negatieve dingen kunnen hebben?

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Chagrin d'Amour gaat over liefdesverdriet en – ruimer – over alles wat mensen elkaar in naam van de liefde aandoen. Het is nu eenmaal een belangrijk aspect ervan, dus vind ik niet dat we het thema uit de weg moeten gaan', zegt organisator Luc Coorevits van Behoud de Begeerte. 'Maar het zal er af en toe ook erg vrolijk aan toe gaan.' Dimitri Verhulst, Jeroen Olyslaegers, Jan Mulder, de Nederlandse zangeres Ellen ten Damme, het Ensor Strijkkwartet en Blindman zijn alvast enkele namen die op de affiche prijken.

Hels, bruisend, hilarisch

Chagrin d'Amour past in een nieuwe reeks literaire evenementen die Behoud de Begeerte de komende jaren op poten zal zetten. *Helse tijden* wil een aantal prangende maatschappelijke thema's onder de loep nemen, zoals armoede (*Dure woorden*, oktober 2010), oorlog (*Kanonnenkoorts*, 2011), religie (*In Godsnaam*, 2012) en het leven (*La Fureur de Vivre*, 2013). 'Alles wat er misgaat tussen twee mensen, gaat op grotere schaal ook mis tussen volkeren of staten. Je herkent in grote conflicten dezelfde onvrede, dezelfde mechanis-

men', vindt Luc Coorevits. 'We leven in krasse tijden. Een literaire organisatie zoals Behoud de Begeerte kan daar niet met de handen in de zakken op staan toekijken. Ook wij moeten erover nadenken. Je kunt natuurlijk zeggen dat alle vragen ooit al zijn gesteld en dat in de mate van het mogelijke ook alle antwoorden al zijn gegeven. Maar elke generatie wordt met diezelfde vragen geconfronteerd en moet zich er opnieuw over buigen. Daarom gaan we met *Helse tijden* van start. Door de ogen van schrijvers bekijken we wat er op maatschappelijk vlak fout kan gaan.'

Omdat de organisatie geen onverdeelde doemscenario wil neerzetten, zal de reeks eindigen met een programma over het leven. 'Dat worden vitalistische, bruisende avonden. We sluiten dus af met hoop', zegt Luc Coorevits. 'Er zijn trouwens veel dingen waarvan je niet kunt zeggen dat ze eenzijdig negatief zijn. Zo hoorde ik onlangs van een vrouw die bij een verkeersongeval een blessure in de lies had opgelopen die continu allerlei lustimpulsen naar haar hersenen stuurde. Daardoor had ze sinds het ongeval onophoudelijk zin in seks. Ook zoiets kun je catalogiseren onder chagrin d'amour. Als je de term opvat als alles wat mensen elkaar aandoen in naam van de liefde kom je soms zelfs bij heel positieve toestanden uit. Die zullen ongetwijfeld ook voor grappige momenten in het programma zorgen.' Chagrin d'amour betekent liefde en haat, paranoia en jaloezie, hypocrisie en verraad. Het gaat over veel gedoe en eindeloze tristesse, over scherven en harde woorden, onvervuld verlangen en diepe pijn. Het totaalbeeld belooft daardoor weliswaar schrijnend te worden, maar soms ook absoluut hilarisch, bloederstig en doodleuk.

Uit behoefte

Luc Coorevits richtte 26 jaar geleden Behoud de Begeerte op vanuit een behoefte. 'Zoals alles zou moeten ontstaan uit een behoefte', vindt hij. 'Ik wou literaire activiteiten bijwonen, maar moest daar in die tijd voor naar Nederland. In Vlaanderen bestond zoiets niet of nauwelijks. En dus besloot ik om er dan maar zelf op poten te zetten.' Hoewel de organisatie klein begon, zag Coorevits het onmiddellijk groot. 'We wilden vanaf het eerste evenement uitpakken met namen en een goed programma. Na vijf jaar lanceerden we *Saint Amour*, weer vijf jaar later gingen we van start met *Geletterde mensen* en nadien zijn we internationaal beginnen werken. *Helse tijden* is een logische volgende stap.'

i Chagrin d'Amour gaat in première in CC Westrand in Dilbeek op vrijdag 12 februari (02 466 20 30). De laatste voorstelling in de reeks vindt plaats in de Brusselse KVS op woensdag 24 februari (02 210 11 12).

Lichte kentering in werkloosheid

De crisis op de arbeidsmarkt is nog niet voorbij. Na een dieptepunt gaat het sinds september wel terug de goede richting uit met de werkloosheidscijfers in de Vlaamse Rand. Dat blijkt uit statistieken van de VDAB. TEKST Luc Vanheerentals • FOTO Filip Claessens

Eind vorig jaar bleek de werkloosheid in een aantal Vlaamse centrumsteden sterk gestegen. In de Vlaamse Rand zien we ook een stijging, maar minder dramatisch. Het aantal werklozen in de 19 gemeenten van de Rand steeg van 9416 in november 2008 tot 12.535 in augustus 2009. Sindsdien is een daling merkbaar: 12.206 in september, 11.768 in oktober en 11.555 in november. Het werkloosheidspercentage lag in november 2009 met 6,7 % wel nog steeds heel wat hoger dan de 5,4 % van een jaar voordien, maar sinds augustus (7,2 %) gaat het ondanks de golf herstructureringen (DHL, Cogebi, Brink's, Initial Textiles, Kraft, Sanofti,...) terug de goede kant op. De Rand (6,7 %) deed het in november 2009 minder goed dan Halle-Vilvoorde (5,78 %), maar beter dan Vlaanderen (7,11 %).

Voorzichtigheid

Harry Van Vaerenbergh, VDAB-directeur Halle-Vilvoorde, waarschuwt voor overdreven optimisme: 'De afgelopen maanden hebben

we in deze regio een lichte daling opgemerkt van het aantal niet-werkende werkzoekenden, maar we verwachten toch nog moeilijke tijden. Het Planbureau raamt de toename van het aantal werklozen in Vlaanderen op 70.000. De crisis van de arbeidsmarkt is dus zeker nog niet voorbij.'

Dat jongeren verhoudingsgewijs zwaarder getroffen worden dan ouderen is volgens de VDAB-directeur het gevolg van het *eerst in eerst uit principe* en het slinken van het aantal nieuwe vacatures. Zo steeg het aantal werkloze schoolverlaters met 29,2 % en nam het percentage werkzoekenden bij de -25-jarigen toe met 23,4 %. Bij de hooggeschoolden (+ 35,3 %) was een veel grotere stijging te zien dan

Evolutie aantal werklozen in de 19 randgemeenten (augustus-november 2009) In Vilvoorde waren in november het meeste aantal personen werkloos (1635 versus 1820 in augustus), gevolgd door Sint-Pieters-Leeuw met 1089 (1164), Dilbeek met 1064 (1163), Grimbergen met 960 (1060), Zaventem met 930 (986), Asse met 893 (1022) en Wemmel met 543 (550). Vilvoorde kende in vergelijking met een jaar terug de grootste werkloosheidsaanwinst (+ 327), gevolgd door Sint-Pieters-Leeuw (+ 213), Dilbeek (+ 211), Beersel (+ 169), Asse (+ 141) en Meise (+ 107). Procentueel had in november 2009 Drogenbos (9,8) het meeste werklozen, gevolgd door Vilvoorde (9,4), Wemmel (8,2), Sint-Pieters-Leeuw (7,7), Machelen (7,6), Zaventem (7,5) en Linkebeek (7,4).

DE Leichter Umschwung bei der Arbeitslosigkeit

Trotz der Welle an Umstrukturierungen und Entlassungen erkennen wir seit September letzten Jahres eine leichte Verbesserung bei den Arbeitslosenzahlen im flämischen Randgebiet. Die Arbeitslosenquote lag im November 2009 mit 6,7 % zwar noch immer deutlich höher als ein Jahr zuvor (5,4 %). Damit lag das Randgebiet (6,7%) hinter Halle-Vilvoorde (5,78 %), doch vor Flandern (7,11 %). Harry Van Vaerenbergh, VDAB-Direktor Halle-Vilvoorde, warnt jedoch vor überzogenem Optimismus: 'In den letzten Monaten haben wir im Randgebiet einen leichten Rückgang bei der Zahl der Arbeitslosen verzeichnet, dennoch erwarten wir noch schwierige Zeiten. Die Krise am Arbeitsmarkt ist sicher noch nicht vorbei.' Die Wirtschaftskrise spiegelt sich auch im starken Rückgang bei der Zahl der Stellenangebote wider. 2009 sind beim VDAB für die 19 Gemeinden des Randgebiets viel weniger Stellenangebote eingegangen als 2008.

bij middengediplomden (+ 24,7 %) en laagge-schoolden (+13,7 %). Ook bij bedienden (+ 24,6 %) was er een grotere toename van de werkloosheid dan bij arbeiders (+ 18,4 %).

Daling aantal vacatures

De economische crisis weerspiegelt zich ook in de sterke daling van het aantal vacatures in de Rand. In de eerste 11 maanden van 2009 ontving de VDAB 9314 vacatures voor jobs in de 19 randgemeenten. Dat is op jaarbasis veel minder dan de 14.810 in 2008. De sterkste daling merken we in de sector informatica en diensten aan bedrijven (- 2215), gevolgd door handel en verhuur (- 1305) en transport en logistiek (- 1076). Een opvallende evolutie in vergelijking met 2008 is de stijging van het aantal vacatures in de quataire sector (niet-commerciële dienstverlening zoals dienstencheques, scholen, gezondheidszorg,...) van 15,31 tot 23 % en de daling in de tertiaire sector (commerciële diensten) van 79 naar 70 %.

'De tertiaire sector is in de Rand nog steeds belangrijker dan in Vlaanderen, maar we merken aan de evolutie van het aantal vacatures dat het verschil afneemt. Ook de achterstand van de Rand in de quataire sector neemt af. De zware klappen die de sector transport en logistiek in onze regio kreeg, blijkt uit de evolutie van de vacaturecijfers en verklaart voor een deel de forse stijging van de werkloosheidscijfers in gemeenten als Vilvoorde en Zaventem. Deze regio scoorde in 2009 trouwens in het algemeen vrij zwak op vlak van het aantal vacatures', aldus Van Vaerenbergh.

Ganzenpoten en sno

Precies een jaar geleden ging het gerestaureerde Kasteel van Groenendaal opnieuw open voor het publiek. De aangrenzende vijvers kregen een opknappbeurt. De wat verderaf gelegen Ganzenpootvijver onderging zelfs een ware facelift. Wandel met ons mee en bekijk met eigen ogen dit wondermooie stukje Zoniënwoud.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Het kasteel uit 1783 was eerst een koetshuis en een personeelsgebouw, onlosmakelijk verbonden met de priorij van Groenendaal, die in 1343 mede door Jan van Ruusbroec werd gesticht. Daar blijft vandaag weinig van over. Toch zal deze site nog van zich laten spreken, want de komende jaren staan er nog heel wat aanpassingen op het programma. Deze maand worden in de Ganzenpootvijver de eerste riet- en blankvoorns uitgezet sinds het leeglaten van de vijver voor de sanering vorig jaar. Het zijn prooivissen voor de snoeken die in de maand april zullen volgen. Zo wordt een traditie in ere hersteld, want hier zullen opnieuw snoeken opgroeien die door de Vlaamse gemeenschap worden gekweekt om elders in het land uitgezet te worden.

Volg de natuur

Voor deze wandeling vertrek je vanaf de parkeerplaats aan het Kasteel van Groenendaal, waar vzw Inverde regelmatig natuurscursussen geeft. Blijf langs de voorkant van het sober gerestaureerde gebouw en neem aan de T-splitting het linkerpad dat je rond de eerste vijver brengt. De fonteinkruidsort is winter en zomer zichtbaar door de drijvende, ellipsvormige bladeren. Iets verderop vind je tussen het pad en de vijver enkele flink uit de kluiten gewassen beuken met enkele moerascipressen. De bekende ademhalingswortels die je meestal bij deze soort terugvindt, zijn er niet bij. Je voegt het hoofdpad, dat je ook rechtdoor blijft volgen aan het eerstvolgende kruispunt tussen de twee vijvers (Kloosterweg). Zo kom je in het kersvers uitgebreide bosreservaat Joseph

Zwaenepoel dat twee oudere bosreservaten Haras en Kersselaerspleyn met elkaar verbindt. De bedoeling is dat de natuur zijn gang gaat zonder tussenkomst van de mens. Een deel van dit gebied is vrij toegankelijk. Als je hier regelmatig langskomt, kun je de evolutie op de voet volgen. In de winter zie je overal op de taluds de groene, grasachtige bladeren in de strooisel- en moslaag. Het gaat om ruige veldbies die reeds in april-mei begint te bloeien. Op het einde van de tweede vijver heb je een moeraszone waar het in de zomer hoogseizoen is voor libellen. Nu ligt er alles rustig bij.

Tenen van de ganzenpoot

Volg aan het kruispunt rechtdoor zodat je rechts bij de eerste teen van de Ganzenpootvijver komt waar je een mooi overzicht hebt over deze vlakte met helder water. Neem aan de eerste Y-splitsing rechts en laat de Snepenweg links liggen. Volg dit pad dat je van op een hoogte naar de tweede teen van de Ganzenpoot laat kijken. Op het einde ervan draai je rechts mee. De moeraszone links is de bron van de Ilse die nooit droogvalt, maar soms slechts een heel klein debiet heeft. Steek door tot het half verharde pad waar je rechts neemt (Sentier des Puits) en je je temidden van gemengd loofhout bevindt met veel zomereik.

Unieke tuinen en parken

De gemeenten in de noordoostelijke Rand herbergen een verrassend rijk historisch tuin- en parkpatrimonium, zo blijkt uit een pas verschenen inventaris van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed (VIOE).

De inventaris heeft betrekking op acht gemeenten ten noordoosten van Brussel: Kampenhout, Kraainem, Machelen, Steenokkerzeel, Vilvoorde, Wezembeek-Oppem, Zaventem en Zemst. Door de nabijheid van Brussel is dit gebied vanaf 1600 bezaaid geworden met huizen van *plaisantie* en buitenplaatsen, waar de adel en later ook de stedelijke bourgeoisie rust en ontspanning zocht. In het boek worden 57 tuinen en parken beschreven, gaande van kleine villatuinen en voormalige pastorietuinen tot grote kasteel- en kloosterdomeinen, ook enkele stadsparken (het Hanssenspark in Vilvoorde en het Centrumpark in Zaventem), en verrassend genoeg een natuurreservaat (het Torfbroek in Kampenhout) en een sport- en recreatiepark (het BLOSO-domein in Hofstade).

Waarde en verwaarlozing

Enkele daarvan zijn van uitzonderlijke waarde. Zoals het kasteeldomein van Sterrebeek dat met zijn uniek patroon tot de belangrijkste historische domeinen van België behoort. Of het gemeentelijk park Drie Fontein in Vilvoorde, dat volgens de auteurs een must is voor al wie geïnteresseerd is in de geschiedenis van de tuinkunst. Andere zijn vandaag vooral getuigen van een groots verleden, zoals het Steen-Rubenskasteel in Zemst, het Kasteel ter Meeren in Sterrebeek, het kasteel van Wezembeek-de Burbure in Wezembeek-Oppem, het kasteel van Perk-de Ribaucourt in Steenokkerzeel, het kasteel van Meerbeek (nu Brabantse Golf) in Melsbroek of het kasteel Beaulieu in

Machelen. 'Verwaarlozing en verval zijn de regel', schrijft samensteller Roger Deneef. Ook ondoordachte of ronduit ondeskundige restauraties of renovaties vormen vaak een bedreiging, zoals gebeurde met de pastorietuin van Kampenhout, het kasteel van Huinhoven in Peutie of het Centrumpark van Zaventem.

Historische tuinen en parken worden soms vanuit onverwachte hoek bedreigd, zo stipt Deneef ook aan. 'Bij de vaststelling van de gewestplannen in de jaren '70 werden ettelijke landgoederen geheel of gedeeltelijk ingekleurd als woongebied. Dat leidde, en leidt nog steeds, tot de opdeling van tuinen en parken in dure bouwpercelen en de vernietiging van een groot deel van hun historische beplanting. Slachtoffers zijn vooral de typische, eclectische villa's uit de belle époque, omringd door relatief bescheiden parkjes waarvan het volume en de kleur van de bomen bepalend zijn voor het beeld van de straat of de wijk. Met hen verdwijnen ook de getuigen van een woonvorm die typisch was voor de bourgeoisie in de steden en voor de notabelen in het dorp. De astronomische schadeclaims die bij een eventuele bescherming als monument, dorps- of stadsgezicht of landschap kunnen worden opgeworpen, verijdelen elke poging tot behoud. Alleen al op grond van de huidige gewestplannen verkeert ongeveer één vierde van de geïnventariseerde tuinen en parken in Vlaams-Brabant in een stedenbouwkundig precare situatie.'

TEKST Paul Geerts ■ FOTO vzw 'de Rand'

i Historische Tuinen en Parken van Vlaanderen ten noordoosten van Brussel, M&L Cahier nr 19, kan je bestellen bij het Agentschap RO-Vlaanderen Onroerend Erfgoed, Koning Albert II-laan 19 bus 3, 1000 Brussel, 02 553 16 13, diane.torbeyns@rwownderen.be

WIN het boek door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 5 exemplaren van weg!

eken

Ga van de Puttendreef naar de Frambozendreef waardoor je de diepe gracht ziet waarlangs het vervuilde water van de Duboislaan het gebied binnenstroomt. Hij ligt er geregeld droog bij omdat de afstroming zeer onregelmatig verloopt, volgens het regenregime zeg maar. Steek de Duboislaan over en neem aan het eerste kruispunt rechts de Graafdreef waar je rechts enkele grove dennen ziet tussen de nu kale loofbomen. Onderweg stoot je gegarandeerd op grote groepen vinken die in volle winter kunnen oplopen tot meer dan honderd. Blijf dit pad volgen tot de eerste doorsteek naar de Duboislaan die je weer oversteekt. Op de parking neem je onmiddellijk links en steek je de grasvlakte over tot aan de moeraszone van de vijver. Neem links en volg de vijveroever waar je verschillende soorten watervogels kunt herkennen: wilde eend, kuifeend, blauwe reiger, en met wat geluk zie je de ijsvogel passeren. Enkele maanden geleden zat hier nog een krooneend, een zeldzame soort. Op het einde klim je even op de oever en ga je links rond het monument van Jan van Ruusbroec zodat je aan de andere vijver passeert. Je wandelt tussen de moerasvegetatie tot aan het eindpunt van de waterzone vanwaar je het kasteel ziet liggen en terug naar je vertrekplaats kunt.

KASTEEL VAN WEZEMBEEK-DE BURBURE

Over trekpaarden en di

Een plan voor het cultureel erfgoed Pajottenland en Zennevallei

De provincie Vlaams-Brabant en dertien gemeentebesturen uit de Zuidwest Rand hebben een intergemeentelijk plan voor het cultureel erfgoed van de streek opgesteld. Ze vragen aandacht voor typische voorwerpen zoals streekproducten, boeken of schilderijen en voor kenmerkende dialecten of volkstradities.

TEKST Joris Herpol ■ FOTO Kris Mouchaers

Het cultureel erfgoedplan gaat over roerend en immaterieel erfgoed; niet over onroerend erfgoed. Onder het roerend erfgoed valt alles wat je kunt *aanraken*: voorwerpen zoals boeken, schilderijen, landbouwwerktuigen, maar ook streekproducten of bijvoorbeeld trekpaarden vallen hieronder. Het gaat telkens om *verplaatsbare voorwerpen* die tekenend zijn voor de regio. Onder het immaterieel erfgoed verstaan we zaken die *niet tastbaar* zijn zoals verhalen, dialecten, maar ook volkstradities zoals processies,' zegt Fred Gillebert van de provinciale cultuurdienst.

Als de Vlaamse Gemeenschap het plan aanvaardt, kan met de overheid een samenwerkingsovereenkomst of convenant gemaakt worden waarmee het werk van vrijwilligers en erfgoedverenigingen ondersteund kan worden. Het zou meteen het eerste inter-

gemeentelijke erfgoedconvenant in Vlaams-Brabant zijn.

Erfgoedcel uitbouwen

'Zo'n erfgoedconvenant kan een lijst bevatten van wat waardevol is. Daar is meer historisch onderzoek voor nodig. Dat werk hebben we al voor een deel in het plan gedaan, maar het is lang niet af. Een tweede opdracht die we met een convenant willen vastleggen, is het bewaren van dat erfgoed. We moeten een concreet antwoord formuleren op de vraag waar we al die documenten, archieven, voorwerpen kunnen bewaren. Een derde pijler is de publiekswerking. Het ruime publiek moet betrokken worden bij al dat erfgoed', zegt Gillebert.

Politici, cultuurbeleidscoördinatoren, erfgoedambtenaren en vrijwilligers uit de regio hebben in vier maanden alle elementen verzameld om dit erfgoedbeleidsplan van zo'n 200

bladzijden op te stellen. In het Pajottenland en de Zennevallei was daar een goede voedingsbodem voor. De rode draad doorheen het plan is *deelgenootschap*. Vrijwilligers en erfgoedverenigingen krijgen de mogelijkheid elkaar beter te leren kennen en elkaar te ontmoeten om samen projecten uit te werken. 'Het plan wordt nu ingediend bij Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege (CD&V). Daarna kunnen we een convenant afsluiten. Jaarlijks worden er in Vlaanderen slechts drie erfgoedconvenanten goedgekeurd. Wij hebben 350.000 euro subsidies aangevraagd, maar het is niet zeker dat we die ook zullen krijgen. Met die middelen willen we twee coördinatoren aanwerven en een erfgoedcel voor de cultuurregio Pajottenland-Zennevallei uitbouwen.' Die erfgoedcel zou in Dilbeek komen.

Traditie van samenwerken

'Het plan opstellen, was een huzarenstuk op zich', zegt gedeputeerde voor Cultuur Elke Zelderloo (CD&V), die penningmeester is van de vereniging Cultuurregio Pajottenland en Zennevallei. 'De diversiteit en de rijkdom aan erfgoed, erfgoedwerkers en erfgoedpraktijken in de streek komt erin tot zijn recht. Het Pajottenland en de Zennevallei hebben al op verschillende terreinen een echte samenwerkingstraditie. Met erfgoed komt er nu nog

natuurlijk

Silhouet van een roofvogel

Je zou het misschien niet meteen verwachten, maar deze periode van het jaar is heel geschikt om de buizerd te observeren. In het warmere seizoen zweeft deze roofvogel urenlang over het landschap op zoek naar eten, om zijn territorium af te bakenen, of is hij op trektocht. In bijna alle gevallen maakt hij gebruik van de thermiek en laat hij zich door de opstijgende warme lucht moeiteloos meedrijven. In de winter zijn de temperaturen echter te laag om opstijgende luchtkolommen te creëren. Dus is de buizerd

verplicht om aan de grond of in zijn boom te blijven. Dat geeft ons een goede gelegenheid om de mooie vogel beter te observeren.

Het vraagt meestal wat oefening om zo'n goed gecamoufleerd dier te vinden voor het jou gezien heeft. Het zicht van zo'n vogel is immers vele malen beter dan dat van de mens. Wij hebben verrekijkers of telescopen en daarmee ligt de lat wat gelijk, al blijven we stevig in het nadeel. Hoe dan ook, je vindt de buizerd vooral terug in gevarieerde landschappen met bossen, weiden, akkers, kleinschalige landschapsele-

aleecten

een samenwerking bij. De uitbouw van een vrijetijdsgeregio Pajottenland en Zennevallei door de provincie Vlaams-Brabant maakte dit mogelijk,' aldus Elke Zelderloo.

'In het plan worden inspirerende en realistische doelstellingen geformuleerd om het cultureel erfgoed samen met en voor de bewoners van de streek te ontdekken, te behoeden, te tonen en door te geven', zegt Marc Picalausa (Open VLD), voorzitter van de vereniging en schepen in Halle. 'Openheid, over muurtjes durven kijken, maar ook respect voor eigenheid en werken op basis van gelijkwaardigheid, zijn de uitgangspunten van het plan. Dit is een plan van mensen voor mensen. Daar mag iedereen die eraan meegewerkt heeft trots op zijn.'

i

De dertien gemeenten die een gezamenlijk beleidsplan voor hun cultureel erfgoed uitwerken, zijn Beersel, Bever, Dilbeek, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Pepingen, Roosdaal, Sint-Pieters-Leeuw en Ternat. Vzw 'de Rand' werkte eraan mee voor de faciliteitengemeenten Drogenbos, Linkebeek en Sint-Genesius-Rode.

<https://sites.google.com/site/erfgoedconvenantregio/z>

EN Cultural heritage plan for Pajottenland and Zennevallei

The provincie Vlaams-Brabant and 13 local authorities from the Zuidwest Rand have drawn up an inter-municipal plan for the area's cultural heritage. 'The cultural heritage plan covers movable heritage, everything you can touch: objects such as books, paintings, farm machinery, not forgetting regional products or, for example, draught horses. These are *movable objects* that are typically found in the region. Immovable heritage includes *intangible* items: stories, dialects as well as folk traditions, such as processions', says Fred Gillebert from the provincial cultural department.

If the plan is rubber-stamped by the Vlaamse Gemeenschap, a heritage unit can be created in Dilbeek. This would represent the very first inter-municipal heritage agreement in Vlaams-Brabant. Solely three heritage agreements are approved in Flanders every year.

Fred Gillebert

menten en wat water. Bedenk wel dat het om een schuwe vogel gaat die snel vertrekt vanaf zijn uitkijkpost wanneer er beweging is die hem niet zint. Zeker als je in de open zones van een landschap begeeft, kan vanaf een of andere bosrand of boom een buizerd vertrekken. Dat gebeurt meestal al vanaf een respectabele afstand zodat je het dier nauwelijks hebt kunnen bekijken. Een betere techniek is je ergens gedeisd aan een bosrand te installeren en geduldig te wachten tot wanneer je hem te zien krijgt. In vele gebieden in de Rand is hij aanwezig en kun je hem opmerken. Geduld is daarbij absoluut noodzakelijk; ervaring helpt ook.

Het hoofdvoedsel van de buizerd bestaat uit aas. En omdat hij niet veel energie ver-

speelt aan vliegen, heeft hij niet zoveel honger. Een buizerd een prooi zien vangen, is dus zeldzaam. Hem zien eten van een dood dier gebeurt al wat meer, maar toch zijn de momenten waarop hij op een dag eet eerder zeldzaam. Als het gedurende een paar dagen aan een stuk regent, zie je hem in de weiden of graslanden rondlopen op zoek naar regenwormen. Dat zijn goede observatiemomenten, al heb je het weer dan wel tegen. Je kunt nu eenmaal niet alles hebben in het leven, ook niet de ideale observatiemomenten voor een schuwe roofvogel als een buizerd.

Als het in deze periode dan toch tegenvalt, kun je wachten op betere tijden, en die ko-

men eraan. Vanaf maart is er weer voldoende thermiek en begint de buizerd aan een nieuw broedseizoen. Dan is de lentetrek op gang gekomen en passeren soms grote aantallen in noordelijke richting. Een interessante trekroute in de Rand is het kanaal Charleroi-Brussel en Brussel-Willebroek. Daar zweeft hij vanaf maart regelmatig boven je hoofd, vooral bij open weer en geen te felle (tegen) wind. Met wat geluk kunnen de aantallen oplopen tot enkele tientallen exemplaren per dag. Zonder verreikijker blijven ze meestal wel beperkt tot een, weliswaar vlot herkenbaar, silhouet.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Herman Dierickx

Zachte heelme genezen

Veearts Eric Vanden Eynde uit Tervuren is een buitenbeentje. Hij is een van de weinigen in ons land die vanuit een homeopatische filosofie dieren probeert te genezen. Net als bij de mensen kijkt de homeopaat naar het dier in zijn geheel: geestelijk en lichamelijk.

TEKST Herman Dierickx • FOTO Filip Claessens

Een homeopatische veearts onderzoekt of de biologische levensbehoeften aanwezig zijn. Hij kijkt naar gedrag, activiteit, voeding, huisvesting, gedrag van de eigenaar. Er worden geen symptomen behandeld maar gezocht naar de oorzaak van de verstoring van de harmonie. 'Aan ons huidige bestaan mangelt er een en ander', zegt Vanden Eynde. 'Een heleboel gezonde principes zijn verloren gegaan omdat we ze niet meer kennen of omdat de commercie roet in het eten heeft gegooid. We zijn van de dieren vervreemd. We weten niet meer hoe ze leven. Het uitbreken van de dollekoelziekte, de Q-koorts of hondsolheid heeft alles te maken met de

verkeerde manier waarop de mens omgaat met de dieren en hun producten. Zo kun je herkauwers geen dierlijk voedsel geven, rondtrekkende dieren niet altijd op dezelfde locatie houden of roofdieren niet aantrekken door ze overvolle kooien met lekkers voor te zetten.'

Symptoombestrijding

En het gaat nog verder. 'Een van onze remedies tegen kwalen is vaccineren, maar daarvoor slaan we de bal helemaal mis. Een ziekte brengt een boodschap, die zegt dat we de oorzaak moeten aanpakken. Dat doe je best niet met vaccinatie, want dan bestrijd je alleen het symptoom.'

'Het gaat ook grondig verkeerd met onze bewerking van landbouwproducten. Neem nu de melk die je tegenwoordig in brikpakken koopt. Die is gedurende zeer korte tijd op hoge temperatuur verwarmd om de ziektekiemen te doden en om ze beter te bewaren. Maar daarmee hebben we ook al het andere dat in die melk zit, haar geschiedenis zeg maar, gedood. Zo wordt het letterlijk een steriel product met weinig voedingswaarde in vergelijking met de melk die rechtstreeks van de koe komt', legt Vanden Eynde uit.

'Het is perfect vergelijkbaar met bewaarestoffen die we tegenwoordig gebruiken. In vele gevallen zijn ze niet goed voor onze gezondheid of zelfs giftig. Toch worden ze gebruikt omdat we eetwaren dan langer kunnen bewaren en gebruiken. Het maakt ons het leven wat makkelijker, maar het druipt in tegen het vers gebruik, het zelf ontginnen en aanmaken van ons voedsel. Men heeft het tegenwoordig terecht over de verschillende soorten weldoende *omega's* in vis. Maar als je die te snel of te veel verwarmt, of als filets tijdens hun bewerking te lang zijn blootgesteld aan licht gaan de omega's eruit! Traditie legt het af tegen rendement, en dan loopt het mis.'

Doorhollen

'Of kijk naar onze chemische poetsmiddelen. Het is een schande dat we die zo massaal gebruiken en er onze huizen en leefomgeving mee vergiften terwijl bruine zeep een schitterend product is dat al meer dan honderd jaar zijn deugdelijkheid heeft bezwezen.' Hoe is het zover kunnen komen? 'De meeste zaken zijn verkeerd gelopen na de Tweede Wereldoorlog. Men wou alles terug opbouwen uit het puin, maar niet meer teruggaan naar de traditionele manier van leven en omgaan met gezondheid. Er worden nieuwe materialen uitgevonden, nieuwe bouwprincipes, alles moet per se veel sneller gaan... , maar de mens volgt niet meer. Ons systeem loopt ten einde omdat we het

esters goed

hebben opgebruikt, omdat we verder zijn gegaan dan de draagkracht van de aarde.'

Vanden Eynde gebruikt regelmatig een interessant beeld om de huidige tijden te schetsen. 'Tegenwoordig vinden we van alles uit, maar we ontdekken steeds minder.' Dat roept het beeld op van de leerling-tovenaar die het verprutst. 'We zijn de maat verloren, en niemand heeft nog het overzicht. Gebruik van grondstoffen impliceert onder meer recycling. Maar hoeveel materialen herstellen we nog? We krijgen steeds meer te maken met onvervangbare en onherstelbare materie die eerder vroeg dan laat in de verbrandingsoven of op Afrikaanse storten terecht komt. Onze wegwerpcultuur is legendarisch. Het is na de Tweede Wereldoorlog begonnen en nog steeds aan een enorme expansie bezig. Bij ons, maar zeker ook in de nieuw opkomende industrielanden. De traditie van homeopathische (dieren)geneeskunde was tot voor kort redelijk ontwikkeld in Duitsland, maar ook daar staan de dokters – de zogenaamde Heilpraktiker – en de mensen steeds meer onder druk van de commercie.'

Klassiek met moderne toets

Daphne Duinslaeger (26) en Jonathan Beeckman (28) mogen dan wel piepjong zijn, toch hebben ze beiden al een indrukwekkende weg afgelegd in de wereld van eten en drinken.

Jonathan is afgestudeerd aan de hotelschool Ter Duinen in Koksijde en specialiseerde zich als sommelier door te werken in verschillende gerenommeerde Belgische en Franse restaurants. Daphne is afgestudeerd aan de Hotelschool Ter Groene Poorte in Brugge en deed ervaring op in verschillende Belgische viersterrenhotels. In september 2007 koos het koppel zijn eigen weg en opende het restaurant De Smidse in Dilbeek. 'Eigenlijk bestaat De Smidse al meer dan dertig jaar. De vorige eigenaars hebben het meer dan twintig jaar succesvol gerund, maar zijn in 1999 gestopt. Ondanks het feit dat het restaurant al bijna tien jaar dicht was, hebben we toch de naam behouden en met succes verder gebouwd op hun goede reputatie', vertelt Jonathan.

lage rendementen. Dit is de enige Bordeaux-wijn die gebotteld wordt in een Bourgogne-fles', legt de sommelier uit. Dat het vooral druk is in het weekend, valt op. Een volgeboekt restaurant op zondagavond kom je niet vaak tegen. 'Inderdaad, wat vroeger de kalme service was, zoals zondagavond of maandag zijn bij ons meestal ook zeer druk. Veel zaken in de buurt sluiten op zondag en maandag en daar plukken wij de vruchten van', legt Daphne uit.

Verfijnde kost

De kaart bestaat hoofdzakelijk uit klassieke Belgisch-Franse gerechten met een moderne toets. Voor elk budget is er wat wils. Wij gaan beiden voor een marktmenu van € 35. Ik start met de *Kreeftensoep* die lekker vol van smaak is, maar waar misschien nog wat room aan ontbreekt. Aan de overkant verschijnt een originele presentatie van *Geplette polderaardappel met gepocheerd hoeve eitje en gerookte paling*. vervolgens ga ik voor een wat riskantere combinatie van vlees en schaaldieren met het *Haantje en langoustines met verse pasta en nantuasaus*. Zeer geslaagd met een lekker romige saus. Mijn partner kiest voor het *Op het vel gebakken jong duifje, risotto met erwten en gekarameliseerde raapjes*. Lekker van smaak maar iets te taai. Afsluiten doen we met een selectie van geraffineerde kazen en een super *Moeulleux van chocolade*. Ideaal voor chocoholics.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

Selecte wijnen

In dit gezellige, misschien wat chaotisch uitziende restaurant staan wijn en lekker eten centraal. De succesformule van De Smidse is zonder meer het marktmenu à la carte aan € 35. 'Hiervoor hebben we in de Michelinijds zelfs een BIB Gourmand gekregen', glundert Jonathan. Dat is een selectie van de 200 beste adressen in de Benelux met een menu tot € 35. Het restaurant heeft veel wekelijkse vaste klanten, waaronder ook heel wat wijnkenners. Niet te verwonderen, want de wijncart telt meer dan 400 referenties waarvan ¾ onder de € 40 zit. Wie hier zijn gading niet vindt, zal deze nergens vinden. 'Mijn favoriete wijn is zonder twijfel de Château de Launay Les vignes d'Elisa van Arnaud de Raignac, een witte bordeaux van de Entre deux Mers op basis van 100% muscadelle druif, gemaakt met zeer

DE Sanfte Heilkundler heilen gut

'Unser Band zu den Tieren ist verfremdet. Wir wissen nicht mehr, wie sie leben. Der Ausbruch von Rinderwahnsinn, Q-Fieber und Hundetollwut steht jeweils in Verbindung mit der falschen Art und Weise, mit welcher der Mensch mit den Tieren und deren Produkten umgeht', sagt Tierarzt Eric Vanden Eynde aus Teruren. Er ist ein Außenseiter, da er einer der wenigen in unserem Lande ist, die Tiere aus einer homöopathischen Philosophie heraus zu heilen versuchen. Genau wie bei den Menschen betrachtet der Homöopath das Tier in seiner Gesamtheit: Körper und Seele.

i De Smidse

Oudesmidsestraat 39, 1700 Dilbeek,
02 307 06 81, www.de-smidse.be
Keuken open van 12 tot 14 uur en van 19 tot
21.30 uur. Gesloten op dinsdag en woensdag.

WIN het boek *100 lekkere restaurants in Halle-Vilvoorde* van Dirk De Mesmaeker door een mail te sturen naar randkrant@derand.be. We geven er 10 exemplaren van weg!

beeldverhaal

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op. Meer info vind je op: www.vlaamsbrabant.be/rand

**Overijse, Rotweg
Even verderop begint Waals-Brabant**

Hier bevinden we ons op de uiterste *rand van de Rand* in een mooie holle weg die dan ook nog eens de Rotweg heet. Daarachter zie je de zendmasten van Waver en zit je in Wallonië. Landelijker dan dit kan bijna niet. Je hoort de leeuweriken zingen en tegelijk zie je op de gps dat je eigenlijk nog altijd maar op achttien kilometer van Grote Markt in Brussel staat.

MICHEL HENDRYCKX

De Argentijnse Monica Madariaga ontmoette haar Duitse man op Hawaï en trok ermee naar Japan, Duitsland en Wezembeek-Oppem. Het taalbad dat hun kinderen kregen, heeft de omvang van een zwembad.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Hartstocht uit alle streken

In alle windstreken haalt Monica haar hartje op. 'Nu wil ik hier blijven en plannen maken, maar een nieuwe trip sluit ik nooit uit.' Als Monica in haar leuke gezinswoning met vergezicht van haar *mate* slurpt, is ze in gedachten even in haar geboortedorp Parana, genaamd naar de rivier die vanuit Brazilië haar vaderland binnenstroomt. 'In Argentinië drinken we deze thee langs de rivier, met vrienden. We schenken hem in speciale, herkenbare koppen. Wie mate drinkt, nodigt de ander eigenlijk uit om er rustig bij te komen zitten.' Die openheid, de spontane ontmoeting, het plezier maken: Monica mist het hier wel eens. 'Al zijn Duitsers nog gereserveerder dan Belgen', zo stelde ze proefondervindelijk vast. 'Een vriend zei me eens dat België *het meest noordelijke mediterrane land* is. Dat klopt. Jullie lijken meer op Argentijnen dan op Duitsers', lacht Monica.

Verlangen

Het gezin van Monica (47), Uwe (46) en hun kinderen Sophia (11), Paula (8) en Tobias (7) is bepaald polyglot te noemen. Monica stu-

deerde enkele maanden aan de University of California en op haar terugweg via Hawaï ontmoette ze Uwe die het eiland aandeed op een wereldreis. Toen Monica enkele jaren later een trip door Europa maakte, knoopte het tweetal de banden weer aan. De liefde overwon en deed de Argentijnse vertaalster in 1996 naar Duitsland verhuizen. Uwe, elektromechanicus voor een internationale onderneming, werd in 1998 als expat uitgestuurd naar Tokio. 'We zouden er twee jaar blijven, maar het zijn er zes geworden. Als het kon, waren we gebleven.' Uwes werkgever besliste daar anders over en het gezin verhuisde naar de Vlaamse Rand.

Op haar omzwervingen geniet Monica van de rijkdom van het land waar ze verblijft. Zo genoot ze van de Japanse festivals en de geweldige keuken. 'Japan kent een sterk gevoel voor schoonheid. De vele kerselaars staan in april in volle bloei. Als de blaadjes vallen, lijkt het wel één sneeuwtafijl. Prachtig is dat!'

Zweten met Zumba

Melancholisch is Monica wel eens, maar treuren doet ze niet. De Japanse cultuur is

MOOISTE PLEK IN ARGENTINIË

De Paranarivier.

MOOISTE PLEK IN BELGIË

De studentenstad Leuven.

MOOISTE HERINNERING IN ARGENTINIË

Mate drinken langs de rivier.

MOOISTE HERINNERING IN BELGIË

Een oudejaarswandeling tussen twee Ardense dorpen.

ZO IS DE ARGENTIJN

Feestelijk, vriendelijk.

ZO IS DE BELG

Sterk in talen, mediterrane nonchalant.

haar ook te gereserveerd en te beleefd. 'Ik gaf daar Spaanse les. De flamenco, het genieten van het leven, het plezier, het lawaai maken: voor de Japanners ging er een wereld open. Dat ongeremde vonden ze fantastisch', herinnert Monica zich levendig.

In Japan werd Monica ook moeder van drie kinderen. Zij zijn in een reusachtig taalbad gesopt. 'Mijn dochter Sophia spreekt Duits, Spaans, Nederlands, Engels en een beetje Frans. Het is onwaarschijnlijk hoe snel zij zich aanpassen.' Sophia, Paula en Tobias gaan, dichtbij huis, naar een internationale school waar vooral Duits wordt gesproken.

Monica is via de school verankerd in de wijk, al heeft ze voornamelijk vrienden uit een internationale omgeving. 'In Duitsland en Japan gaf ik taalles. Hier geef ik lessen zumba, onder meer aan de ouders en de kinderen van de school. Zumba is zo populair omdat het tussen aerobics en dans hangt.'

Don't cry for me Argentina

Hoewel Monica soms met vreugde aan haar familie en de open, feestelijke sfeer in haar thuisland denkt, is ze niet het type dat elders groener gras ziet staan. 'In de paasvakantie gaan we met het hele gezin naar Argentinië. Dat wordt heerlijk. Maar voor de rest heb ik hier een mooi leven en ik wil dat verderzetten', zegt Monica. Al laat ze de deur op een kier: 'Maar als er echt een aantrekkelijk voorstel komt, dan moeten we dat natuurlijk overwegen...'

FR La passion ne connaît pas de frontières

'Les Allemands sont plus réservés que les Belges', nous confie Monica Madariaga, Argentine pur sang. Et elle sait de quoi elle parle. Elle est en effet mariée avec un Allemand et habite depuis quelque temps déjà à Wezembeek-Oppem. C'est peut-être difficile à croire, mais Monica trouve que la Belgique est le 'pays méditerranéen le plus nordique'. Monica, son mari Uwe et leurs trois enfants sont arrivés en Belgique après de multiples péripéties. A chaque fois, Monica savoure pleinement la richesse et la beauté du pays où elle réside. Ce qui lui manque parfois, c'est déguster une tasse de maté avec ses amis le long de la rivière qui traverse son village natal.